

هشدار امام!

(...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد)

... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما

برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا

می کنیم ... دعوی من و شما و همه کسانی که

دعوا می کنند همه برای خودشان است...

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سپاسی. اجتماعی. فرهنگی

سال سی و دوم / شماره ۴

شماره مسلسل ۱۴۰۳

نیمه دوم اردیبهشت ماه ۱۳۹۰

۲۰۰ تومان

نگاهی به مطبوعات دینی در قم از سال ۱۳۱۳ تا انتشار مجله

مکتب اسلام در گفتگویی با حجت الاسلام والمسلمین خسرو شاهی

صفحه ۶

گفتاری از دکتر حداد عادل:

اگر شهید مطهری
زنده بود، امروز
چه می گفت؟

صفحه ۴

حجت الاسلام والمسلمین قرآنی:

نماز بیمار
و زکات مرده
است

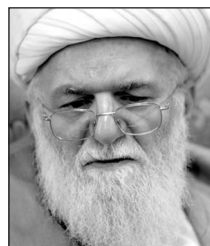

صفحه ۱۱

آیت الله تسخیری در کنفرانس

ائتلاف جهانی علیه تروریسم:

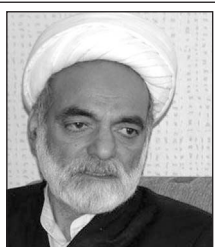
هر صلحی که با
عدالت سازگار نباشد
صلح نیست

صفحه ۹

حجت الاسلام والمسلمین اوحدی
خبر داد:

حضور فعال مجمع تقریب
با ۲۰۰ عنوان کتاب در
نمایشگاه کتاب تهران

صفحه ۱۰

به یاد حجت الاسلام والمسلمین
محمد شریف مهدوی شاهرودی:

فقیهی مردمی و
مترجمی توانمند

صفحه ۱۲

آیت الله محقق داماد:

کج اندیشی دینی
خطرناک تر از
بی دینی است

صفحه ۸

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

وفاداری مردم کردستان به نظام جمهوری اسلامی، فوق العاده، و در کمتر جایی مشاهده می شود

نخبگان، توجه بیشتری به جوانها نشان دهند.

حضرت آیت الله خامنه ای ضمن تشکر از تلاشهای حجت الاسلام والمسلمین حسینی شاهرودی از حاضران خواستند سلام و محبت قلبی و صمیمانه ایشان را به مردم کردستان برسانند.

در ابتدای این دیدار حجت الاسلام والمسلمین سید محمد حسینی شاهرودی نماینده ولی فقیه در استان کردستان با گرامیداشت سالروز سفر پرخیر و برکت رهبر انقلاب اسلامی به استان کردستان و دیدار با مردم با وفا ولایتمدار این استان گفت: با وحدت، همدلی، آگاهی و بصیرت ستودنی مردم و مسئولان استان، کردستان در مسیر پیشرفت و آبادانی گام برداشته و تمام تلاش ها و توطئه های دشمن برای ایجاد تفرقه خنثی شده است.

اسلامی ایران، برجستگان و اهداف والای آن با شیرینی و عظمت در میان ملتها یاد می شود و این کشور، آبروی بالایی در دل ملتها دارد.

ایشان پشتوانه پیشرفت ایران را حرکت مجدانه، مسلمانانه، متعبدانه و روشن بینانه دانستند و خاطرنشان کردند: ملت ایران با تلاش خود، این پیشرفتهای را به دشمن تحمیل کرد و وضع امروز کشور، آینده ی بهتر و روشن تر را نوید می دهد.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به دهه عدالت و پیشرفت افزودند: کشور از اتحاد، پیشرفت و میل به حرکت علمی برخوردار است ضمن آنکه در زمینه عدالت، کارهای برجسته و کم نظیری انجام شده است.

حضرت آیت الله خامنه ای به ضرورت ایفای نقش هر استان در پیشرفت کشور تاکید و خاطرنشان کردند: هر مجموعه استانی باید در مسابقه مثبت تلاش و پیشرفت، سهم خود را ادا کند و استان کردستان و نخبگانش هم تلاش کنند برجستگی خود را در این زمینه نشان دهند.

رهبر انقلاب اسلامی، استفاده از استعداد پرشور جوانان کردستانی و ایجاد زمینه اشتغال برای آنان را ضروری دانستند و خاطرنشان کردند: کردستان، استانی سرزنده و با نشاط است و مسئولان و

العاده، و در کمتر جایی مشاهده می شود.

ایشان به فشار گروهکها و ایجاد فضای رعب و وحشت در کردستان در اوایل انقلاب اشاره کردند و افزودند: مردم کردستان همواره وفاداری خود را به نظام نشان داده اند و تبلیغات پیچیده دشمن هم نتوانسته است این خصوصیت ارزشمند را تحت تأثیر قرار دهد.

حضرت آیت الله خامنه ای از علما و بزرگان کردستان خصوصاً شهید شیخ الاسلام و جناب آقای مجتهدی یاد کردند و گفتند: دشمنان وحدت ملی و پیشرفت کشور نتوانستند حقایق سفر کردستان را تحمل کنند لذا انتقام حقیرانه ای از شهید شیخ الاسلام گرفتند و این شخصیت فرزانه و مظلوم را به شهادت رساندند.

ایشان بر تدوین تاریخچه شهدا و علمای سرزمین کردستان که در راه وحدت و عزت این سرزمین به فیض شهادت رسیدند تاکید کردند.

حضرت آیت الله خامنه ای با اشاره به اعتراف دشمن به اقتدار، عزت و جایگاه والای جمهوری اسلامی ایران در منطقه خاطرنشان کردند: مافیا و امپراطوری تبلیغاتی دشمن از روز اول پیروزی انقلاب هرچه توانست علیه این نظام تبلیغات کرد اما نظام اسلامی نه در مقام ادعا بلکه در عمل، با حرکت در مسیر پیشرفت، این ترفندها را باطل و خنثی کرد.

رهبر انقلاب افزودند: اکنون نام جمهوری

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار جمعی از منتخبان مردم استان کردستان، خانواده معظم شهدا، علما و مسئولان این استان، کردستان را "سرزمین علم، ادب و هنر"، "صفا، روشندلی و وفاداری" و "دلاوری، شجاعت و مردانگی" دانستند و خاطرنشان کردند: ملت ایران با حرکت روشن بینانه، مجدانه، مستمر و مستقیم خود از لحاظ "علمی، اجتماعی، آبروی سیاسی و عزت ملی" به جایگاهی برتر از گذشته رسیده است.

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار جمعی از منتخبان مردم استان کردستان، خانواده معظم شهدا، علما و مسئولان این استان، کردستان را "سرزمین علم، ادب و هنر"، "صفا، روشندلی و وفاداری" و "دلاوری، شجاعت و مردانگی" دانستند و خاطرنشان کردند: ملت ایران با حرکت روشن بینانه، مجدانه، مستمر و مستقیم خود از لحاظ "علمی، اجتماعی، آبروی سیاسی و عزت ملی" به جایگاهی برتر از گذشته رسیده است.

رهبر انقلاب اسلامی، سفر دو سال پیش به کردستان را، سفری شیرین، جذاب و خاطره انگیز توصیف کردند و با اشاره به ابراز محبت و استقبال گرم مردم خاطرنشان کردند: صمیمیت و وفاداری مردم کردستان به نظام جمهوری اسلامی، فوق

آمریکا و گام های سرکوب در بحرین

شهادی روز نخست در اطراف میدان مروارید (لولو)، منجر به کشته شدن دست کم یک نفر و برافروختن بیش از پیش آتش نارضایتی های عمومی از دولت مستقر شد.

همان روز شیخ حمد بار دیگر عذرخواهی کرد و با تاکید بر اینکه اعتراض های مسالمت آمیز قانونی است خبر از تشکیل یک کمیته ویژه برای بررسی حوادث اخیر داد.

کناره گیری تعدادی از نمایندگان مجلس از جمله ۱۱ نفر از ۱۸ نماینده عضو جمعیت وفاق ملی اسلامی -بزرگترین حزب بحرین و مهمترین گروه اپوزیسیون شیعه- در اعتراض به کشتار مردم، تنش ها را به بدنه حاکمیتی کشاند.

۱۵- اسفند ۸۹، رابرت گیتس' وزیر دفاع آمریکا، راهی جده شد و در پی آن، عربستان یک هزار نفر و امارات متحده پانصد نفر نیروی نظامی را برای سرکوب معترضان به بحرین اعزام کردند.

پس از این دخالت کشورهای عربستان و امارات که در قالب نیروهای موسوم به 'سپر جزیره' شکل گرفت، میدان مروارید با خاک یکسان و موج کشتار توسط نیروهای مداخله گر آغاز شد.

محاصره بیمارستان 'سلمانیه' در منامه برای جلوگیری از ورود مجروحان، نیز واقعه ای بود که البته بعدها با دستگیری پزشکان و پرستاران ادامه یافت.

۴- اردیبهشت ۹۰، پایگاه اطلاع رسانی گلوبال ریسرچ، نوشت: گروه های مدافع حقوق بشر بحرین معتقدند حملات فزاینده به مساجد شیعه در بحرین از سوی دولت این کشور، اقدامی عمدی برای منزوی ساختن احزاب و گروه های مخالف و برابر با پاکسازی قومی است.

به نوشته این پایگاه، بیش از ۳۴ نفر غیرنظامی بدون سلاح در بحرین کشته شده اند که دو سوم آمار کشته شدگان به بعد از ورود نیروهای سعودی به بحرین برمی گردد. حدود ۶۰۰ تن از جمله تعدادی از وکلا، پزشکان و کارکنان بیمارستانی نیز بدون دلیل موجه قانونی بازداشت شده اند. به گفته منابع خبری دستکم چهار نفر در زندان های منامه کشته شده اند که روی اجساد آنها آثار شکنجه کاملاً مشهود است.

این پایگاه با اشاره به دستگیری عده ای از رهبران برجسته احزاب و گروه های مخالف سنی مذهب مانند 'ابراهیم الشریف'، بر قصد رژیم آل خلیفه در تفرقه افکنی میان مسلمانان و اجرای سیاست های اختلاف آفرینی فرقه ای تاکید کرد.

۸- اردیبهشت، 'عبدالرئوف شایب' سخنگوی رسمی ائتلاف انقلابیون ۱۴ فوریه در بحرین گفت: سعودی ها با امضای قراردادهای دائمی با آل خلیفه، برای اداره کامل امور بحرین و اشغال این کشور به صورت رسمی تلاش می کنند.

همچنین در این روز 'مارتین نسیرکی' سخنگوی دبیرکل سازمان ملل متحد، به خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت: از مقام های بحرین خواسته شده است تا ضمن خویشنداری از بکارگیری خشونت اجتناب کنند.

۹ - اردیبهشت، 'آندریاس پشگه' سخنگوی وزارت خارجه آلمان، با لحنی آرام درباره صدور حکم اعدام برای تظاهرکنندگان بحرینی گفت: امیدوارم این احکام اجرا نشود و در آنها تجدید نظر صورت گیرد.

یک روز پیشتر نیز 'جرزی بوزک' رئیس پارلمان اروپا، با محکوم کردن حکم اعدام چهار تظاهرکننده بحرینی، خواستار بازنگری در احکام صادره برای این افراد شد.

هیاهوی رسانه ای استخبار در جهانی سازی خبر مرگ بن لادن و نمایش ژست عدالت خواهی آمریکایی در حالی صورت می گیرد که سرکوب مردم بحرین با تایید غرب، توسط مجری سیاست مشت آهنین غرب در منطقه - عربستان - به شدت ادامه دارد.

ژست عدالت خواهی در غرب
کشته شدن اسامه بن لادن' سرکرده گروه تروریستی القاعده، بهانه ای شد تا 'باراک اوباما' رئیس جمهوری آمریکا، دوازدهم اردیبهشت ماه بر صفحه تلویزیون ظاهر شود و بگوید: سرانجام نیروهای آمریکایی توانستند عدالت را در مورد اسامه بن لادن، رهبر القاعده، اجرا کنند... سرانجام عدالت در مورد بن لادن که عامل کشته شدن تعداد بی شماری از افراد بی گناه بود، اجرا شد.

دیگر روسای جمهور سابق آمریکایی همچون 'بیل کلینتون' و 'جرج بوش'، نیز همان روز اعلام کردند 'عدالت در خصوص بن لادن اجرا شد'.

کلینتون تاکید کرد: من به رئیس جمهور آمریکا، تیم امنیت ملی و اعضای نیروهای مسلح آمریکا به علت اجرای عدالت درباره بن لادن پس از گذشتن یک دهه از حملات کشنده القاعده تبریک می گویم.

جرج بوش، هم رئیس جمهوری بود که به بهانه مبارزه با ترور و پس از حادثه انفجار برج های سازمان تجارت جهانی نیویورک در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، فرمان حمله به افغانستان را صادر کرد.

تاکید بر اجرای عدالت درباره بن لادن فقط به مقام های آمریکایی محدود نشد؛ بلکه بسیاری از هم پیمانان غربی این کشور نیز با کاربرد ادبیاتی یکسان، مواضعی مشابه اتخاذ کردند.

- به گزارش خبرگزاری فرانسه، 'فرانکو فراتینی' وزیر امور خارجه ایتالیا، در بیانیه ای اعلام کرد 'مرگ اسامه بن لادن پیروزی خوبی بر بدی و عدالت بر قساوت است'.

- 'جولیا گیلارد' نخست وزیر استرالیا، در واکنش به خبر کشته شدن سرکرده گروه القاعده گفت: اسامه بن لادن مستقیماً مسؤول اقدامات خشونت آمیز علیه مردم بی گناه است. مطمئن هستم این خبر تا حدی عدالت را برای کسانی که هنوز در غم از دست دادن عزیزان خود عزادار هستند، به ارمغان آورده است.

با این حال، مقام های غربی در حالی از اجرای عدالت درباره اسامه بن لادن سخن می گویند و او را به دلیل کشتار و اعمال اقدام های خشونت آمیز علیه مردم بی گناه مقصر می دانند که هیچ واکنشی درباره حوادث اخیر بحرین نشان نداده اند.

این موضع گیری، در شرایطی است که رژیم آل خلیفه پس از اعمال چند دهه حاکمیت مطلق در بحرین، بیش از دو ماه است که با صدور فرمان شلیک مستقیم، فریاد مردم این کشور را برای تحقق عدالت و دموکراسی در گلو خفه می کند.

گام های سرکوب در بحرین

- پس از آغاز اعتراض های مردم بحرین علیه رژیم آل خلیفه در روز ۲۵ بهمن ۱۳۸۹ که پس از خروج 'حسنی مبارک' رئیس جمهوری مخلوع مصر، از قدرت رخ داده بود، نخستین دور برخوردهای خشونت بار حکومت با معترضان آغاز شد.

گرچه 'شیخ حمد بن عیسی آل خلیفه' امیر بحرین با عذرخواهی از کشته و مجروح شدن مردم، سعی کرد تا عصبانیت آنها را خاموش سازد، اما حمله نیروهای پلیس به مراسم تشییع جنازه

دبیرکل جنبش خلاص بحرین تاکید کرد:

حکام سعودی و بحرینی خادمان

شیطان بزرگ

دبیرکل جنبش خلاص بحرین حکام سعودی و بحرینی را خادمان شیطان بزرگ آمریکا دانست و تاکید کرد تصمیم پادشاه بحرین برای لغو وضعیت فوق العاده تغییری در واقعیتها ایجاد نمی کند.

'عبد الرؤوف الشایب' در مصاحبه با شبکه العالم، گفت، تصمیم پادشاه بحرین برای لغو وضعیت فوق العاده مردم را خوشحال نمی کند؛ زیرا ممکن است مسئولان بحرینی بعد از لغو وضعیت فوق العاده، تصمیم دیگری اتخاذ کنند.

وی حکام بحرینی و سعودی را خادمان شیطان بزرگ - آمریکا و رژیم اسرائیل نامید، و گفت: چنین تصمیماتی از سوی آل خلیفه و آل سعود که با حمایت آمریکا، بحرین را اشغال کرده اند، اتخاذ می شود.

الشایب افزود: لغو وضعیت فوق العاده واقعیت ها را تغییر نخواهد داد، زیرا سرکوب مردم بحرین، تخریب مساجد، آتش زدن قرآن ها، بازداشت فعالان و محاکمه غیر عادلانه شهروندان در دادگاه های نظامی همچنان ادامه دارد.

وی با اشاره به ارجاع پرونده ۲۱ نفر از فعالان و رهبران بحرین به دادگاه های نظامی، گفت: بعید به نظر می رسد که رژیم حاکم از بیم واکنش های مردمی، حکم های صادر شده علیه بازداشت شدگان را به اجرا بگذارد.

الشایب با هشدار درباره اجرای حکم اعدام بازداشت شدگان، گفت: اعدام بازداشت شدگان به منزله وارد شدن به مرحله کشتار مردم و نابودی آنان است، که این مساله به هیچ وجه در سطح داخلی و منطقه ای و بین المللی مورد قبول نیست.

وی با بیان اینکه واکنش مردم بحرین به اجرای حکم های اعدام، سخت و غیرقابل پیش بینی خواهد بود، تاکید کرد، سفر مقتدا صدر رهبر گروه صدر عراق به قطر و وارد شدن وی به مذاکرات در دوحه، به حل و فصل اوضاع امنیتی بحرین کمک کند.

وی اظهار داشت: خواسته های انقلاب ۱۴ فوریه بازگشت اخراج شدگان به محل کار و تحصیل، و یا عقب نشینی اشغالگران از کشور محدود نیست، بلکه مردم می خواهند خودشان بتوانند سرنوشت خود را تعیین کنند، و قانون اساسی کشور را بنویسند.

عبدالرئوف الشایب خاطر نشان کرد: دولت آل خلیفه که دستانش به خون مردم بحرین آغشته شده است، در عرصه بین المللی به اتهام ارتکاب جنایات کشتار جمعی و خیانت در تحویل دادن کشور به دست ارتش های اشغالگر تحت تعقیب قرار دارد.

الشایب با اشاره به تشدید اقدامات سرکوبگرانه رژیم حاکم، تاکید کرد این گونه اقدامات تجاوزکارانه نخواهد توانست مردم این کشور را از خواسته اصلی آنان یعنی سرنگونی نظام و محاکمه سران آن بازدارد. وی از ملت بحرین اعم از شیعه و اهل تسنن خواست که بدون توجه به گرایش های فرقه ای، نظامی مدنی ایجاد کنند.

وی از دولت بحرین خواست از خشونت دست بردارد و با مخالفان گفت و گو کند.

۱۳ - اردیبهشت، خبرگزاری آسوشیتدپرس گزارش داد: 'خالد بن علی الخلیفه' وزیر دادگستری بحرین، اعلام کرد که ۲۳ پزشک و ۲۴ پرستار که معترضان ضد دولتی را طی درگیری های ماه های اخیر مداوا کردند و همچنین در تظاهرات علیه دولت شرکت داشته اند، با اتهام اقدام علیه دولت مواجه بوده و در دادگاهی نظامی محاکمه می شوند.

در همین روز و به گزارش خبرگزاری رویترز، یک منبع آگاه بحرینی گفت مقام های این کشور دو عضو سابق پارلمان بحرین از حزب وفاق ملی را بازداشت کردند. همچنین نیروهای امنیتی بحرین با یورش به روستاهای شیعه نشین صدها تن را بازداشت کردند. از سوی دیگر، تعداد بسیار زیادی از کارگران شیعه که در شرکت های دولتی کار می کردند از کار اخراج شدند.

البته نیروهای نظامی در بحرین اقدام های دیگری را نیز برای فرونشاندن اعتراض ها در پیش گرفتند که از آن جمله می توان به تخریب پنج مسجد و همچنین مسجد ۸۰۰ ساله 'الصبور' در نزدیکی منامه اشاره کرد.

در این روز همچنین افزایش انتقادهای از سکوت سازمان ها و مجامع بین المللی سبب شد پس از انتشار خبر محکومیت تعدادی از دستگیرشدگان به اعدام و زندان ابد، سازمان دیده بان حقوق بشر از مقام های بحرین بخواهد حکم اعدام و زندان ابد هفت تن از شیعیان در این کشور را لغو کند.

مردم یمن و بحرین؛ قربانی منافع آمریکا
په په اسکوبار' تحلیلگر مسائل منطقه ای در روزنامه 'آسیانایمز'، درباره تجاوز به بحرین با چراغ سبز دولت آمریکا نوشت: دو منبع دیپلماتیک در سازمان ملل متحد به طور مستقل تایید کردند که واشنگتن از طریق 'هیلاری کلینتون' وزیر امور خارجه، اجازه حمله نظامی عربستان به بحرین و سرکوب جنبش طرفدار دموکراسی را به تلافی رای 'مثبت' اتحادیه عرب به منطقه ممنوع پرواز لیبی صادر کرده است- دلیل منطقی که در نهایت به صدور قطعنامه ۱۹۷۳ شورای امنیت سازمان ملل منجر شد.

منابع خبری بتازگی گزارش دادند که آمریکا اخیراً قرارداد ۶۰ میلیارد دلاری با عربستان سعودی امضا کرد. از سوی دیگر ناوگان پنجم دریایی این کشور در بحرین مستقر است.

با توجه به این واقعیات، بی دلیل نیست که آمریکا درباره بحرین واکنش خاصی را نشان نمی دهد چرا که از یک سو، به فکر تامین امنیت برای دستیابی کامل به جریان تامین انرژی و نفت خود است و از سوی دیگر، نمی خواهد یکی دیگر از هم پیمانان قوی خود و بزرگترین صادر کننده نفت منطقه را از دست بدهد.

این سوال درمورد یمن نیز مطرح است که عربستان که از رژیم عبدالله صالح پشتیبانی می کند؛ چرا در حملات چند دهه صهیونیست ها به فلسطین اشغالی و قدس شریف، نه تنها نیرو اعزام نکرد بلکه حتی در قبال کشتار وحشیانه مردم مظلوم فلسطین توسط این رژیم سکوت اختیار کرد.

به هر روی آمریکا نشان داده به بهانه های مختلف رفتارهایی کاملاً دوسویه و متضاد علیه ملل منطقه دارد. اکنون ژست عدالت خواهی دولت اوباما در واشنگتن با اعلام خبر کشته شدن بن لادن و در بحرین و یمن با حمایت از گام های رو به گسترش سرکوب مردم، تکمیل می شود.

گزارشی از همایش «واکاوی مناسبات فرهنگی ایران و عراق»

کنفرانس سه روزه 'واکاوی مناسبات فرهنگی ایران و عراق' با سخنرانی دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس در ساختمان مجلس مشروطه برگزار شد. در ابتدای این مراسم سیدعلی موجانی دبیر علمی اجرایی کنفرانس گزارشی از روند اجرایی ارائه کرد و سپس حجت الاسلام والمسلمین رسول جعفریان رئیس کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس به میهمانان خیر مقدم گفت.

دکتر رسول جعفریان از ضرورت برگزاری این نشست فرهنگی سه روزه و دغدغه های خود در زمینه تعمیق و گسترش رابطه ایران و عراق گفته و تاکید کرد: دوستان! ما میزبانان شما این محفل و مجلس را به پاس حرمت شما برپا کرده ایم. برپا کرده ایم تا سخنان شما را بشنویم و شما نیز سخنان برادران خود را بشنوید. این محفل را برپا کرده ایم تا با مراجعه به حافظه تاریخی دو ملت، دوستی های کهن را به یاد آوریم. به دوستان عراقی مان خوشامد می گوئیم که به خانه خود آمده اند تا با برادران خود گفت و گو و تبادل اندیشه داشته باشند. مدت ها بلکه قرن ها بود که مداخلات دیگران، میان ما جدایی انداخته بود و در دوره اخیر، ده ها سال بود که همان تلاش های ناروا و مداخله جویانه، سبب جدایی ما شده بود. جدایی که ما را از یکدیگر غافل کرده بود. اما خداوند آن دشواری ها را از میان برد و دوباره دوستی و محبت را میان این دو ملت برقرار کرد. اکنون فرصتی پیش آمده است تا دوستی های قدیم را تجدید و این بار با استواری بیشتر به آنچه که واقعیت، حقیقت و مصلحت مشترک ماست بیشتر توجه کنیم.

او ادامه داد: در این نشست توجه به یک نکته برای ما مهم است و آن اینکه دو قوم ایرانی و عراقی در مقایسه با همسایگانیشان، بیشتر نقطه اشتراک و رفت و آمد را داشته و دارند. بیشترین جابه جایی انسانی را در طول قرون داشته اند. این درست است که عراقی ها غالباً عرب هستند و همسایه عرب دارند، اما نه تنها میزان داد و ستد فکری آنها با ایران بسیار بیشتر است، بلکه سطح تفکر عقلی و سابقه تمدنی آنان صرفاً قابل مقایسه با ایران است نه دیگر همسایگانش. برای مثال این تنها ایران و عراق هستند که مهد فلسفه و تعقل بوده و هستند، و در این زمینه با یکدیگر تعامل فکری دارند، و صد البته ممکن است تعارض هم داشته باشند، اما تعارض میان دو تفکر، تعارضی سازنده است نه ویرانگر.

حجت الاسلام جعفریان سپس گفت: ما در این همایش، خواستار ایجاد موسسات و نهادهایی هستیم که بتواند رفت و آمد علمی پژوهشگران ایرانی و عراقی را هموار کرده و زمینه پژوهش های مشترک را فراهم سازد. محققان دو کشور را در سطح دانشگاه ها و حوزه های علمی با یکدیگر آشنا کرده و آنان را به تولید کارهای علمی دقیق علمی بکشاند. طبیعی است که اگر نخبگان دو ملت با یکدیگر تعامل مثبتی داشته باشند می توانند به کمک آثار تولید شده تأثیر مهمی روی ملت ها نیز داشته باشند. در بخش بعدی مراسم عبدالرزاق عیسی ریاست دانشگاه کوفه به ایراد سخن پرداخت و به سابقه تاریخی روابط فرهنگی ایران و عراق اشاره کرد.

دردامه دکتر لاریجانی به ایراد سخن پرداخت. دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی ایران ضمن اشاره به قدمت تاریخی و تمدن ساز ایران در پیش از اسلام و بخصوص در دوره ساسانی به چگونگی ورود اسلام به ایران و نقش عراق در این انتقال اشاره کرد و گفت: افتخار تاریخی عراق صدور اسلام به ایران بوده است ... ایرانی های نگران از بی عدالتی ساسانیها با عشق به

وی با اشاره به برخی توانمندی های عراق در حوزه کشاورزی و معماری گفت: عراق بعد از اسلام در حوزه های مختلف پیشرفت بسیاری داشت و دانشمندان ایرانی هم در این مسیر نقش بسزایی داشتند.

نماینده مجلس عراق با اشاره به تالیفات برخی دانشمندان ایرانی که به زبان عربی نوشته شده است، گفت: همکاری های فرهنگی میان

ایران و عراق با تاسیس حوزه علمیه نجف توسط شیخ طوسی تداوم و شدت یافت.

وی با تاکید بر اینکه روابط تاریخی ایران و عراق در حوزه فرهنگ مسوولیت بزرگی را به دوش نسل کنونی گذاشته است، گفت: ترویج افکار قومی و قبیله ای که توسط غربی ها در عراق و ایران ترویج شده است، موجب افراطی گری در ترکیه، مصر، سوریه شد و به شکل افراطی تری توسط حزب بعث در عراق صورت گرفت.

چلبی ادامه داد: غربی ها از رهگذر این ملی گرایی به دنبال ایجاد اختلاف و درگیری میان ایران و عراق و کلیه کشورهای مسلمان بوده اند.

وی در ادامه تصریح کرد: البته دوران سرکشی غرب و چیرگی آن که از ۴۰۰ سال پیش بوجود آمده رو به زوال گذاشته است. زیرا هم اکنون توانمندی های غرب توسط دیگر ملت ها نیز دست یافتنی شده است. رئیس حزب کنگره ملی عراق گفت: واقعیت این است که مسلمانان نیز قادر به انتشار علم در جهان هستند و نمونه بارز آن نهضت علمی جمهوری اسلامی ایران طی سالیان اخیر می باشد.

همچنین به مناسبت برگزاری این همایش کتاب 'فرهنگ رجال معاصر عراق' حاوی معرفی اجمالی ۱۱۶۹ تن از شخصیت های فرهنگی، علمی، اجتماعی و سیاسی عراق از سوی کتابخانه مجلس منتشر شد. کتاب مذکور زیر نظر سید محمدصادق خرازی و سعی و اهتمام سید علی موجانی، سولماز صدقی، اردشیر پشنک و هانیه سادات رجبی، در ۴۴۴ صفحه، با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه، به قیمت پنج هزار تومان، در تهران، در سال ۱۳۹۰ چاپ و تقدیم به اصحاب فرهنگ، علاقه مندان به روابط ایران و عراق، پژوهشگران عراق شناس به خصوص ملت دوست و برادر عراق می گردد. ایجاد و تحکیم روابط فرهنگی بین دو کشور بدون شناخت اهل فرهنگ آنان و ارتباط بین ایشان ناممکن است. کتابخانه مجلس که وجه فرهنگی مجلس شورای اسلامی است ارتقای سطح فرهنگ در کشور و حتی تقویت مناسبات فرهنگی با جهان اسلام به ویژه کشورهای همجوار را وجه همت خود قرار داده است.

و آن آشنایی با فرهنگ ها است.

نخست وزیر سابق عراق با بیان اینکه تمدن اسلامی تمدنی قدیمی است، گفت: عراق پیشقراول بود و هزار سال قبل دارای تمدن بود و پیش از اسلام نیز تمدن داشته است که نمونه آن تدوین قانون حمورابی در دو هزار سال قبل از میلاد است.

این مقام عراقی با اشاره به اینکه تاریخ همواره شاهد موج های مختلفی بوده است، تصریح کرد: گذشته، گذشته است و ما در حال زندگی می کنیم، بنابراین اگر به آینده فکر کنیم، روابط ایران و عراق ادامه پیدا می کند. جعفری در ادامه با خواندن اشعاری از حافظ، سعدی و خیام گفت: همه در جامعه ای قرار داریم که اندیشه و سوابق تاریخی با هم گره خورده و سیاست، شعر، فلسفه و عرفان با هم در تنیده شده است.

وی تصریح کرد: اندیشه مستقل به قوم خاصی نیست بلکه از درون انسان می جوشد و ایران خاستگاه این اندیشه ها بوده است. نخست وزیر سابق عراق اظهار داشت: هنگامی که به ایران نگاه می کنیم، پل های ارتباطی ملت های ایران و عراق زیاد است و جنگ ها در این روابط استثناهایی بوده ولی امروز نیاز مبرمی به انتشار فرهنگ صلح داریم. جعفری با بیان اینکه ایران همواره در کنار عراق بوده است، تأکید کرد: در دیداری که چند سال پیش با معمر قذافی داشتم، وی از من پرسید کجا زندگی می کنید که گفتم در ایران زندگی می کنم، وی گفت که چرا در ایران و در جواب او گفتم کشورهای دیگر جز ایران درهای خود را بر روی عراقی ها باز نکردند.

سپس احمد چلبی رئیس حزب کنگره ملی عراق با اشاره به دسیسه غرب برای ترویج قومیت گرایی در میان کشورهای منطقه گفت: ملی گرایی عامل اختلاف میان کشورهای مسلمان بوده است. احمد چلبی در همایش واکاوی فرهنگی میان ایران و عراق که در مجلس شورای اسلامی برگزار شد، گفت: مبادلات تمدنی در حوزه شناختی و معرفتی میان ایران و عراق بسیار بوده است و این تبادل فرهنگی متعلق به پنج هزار سال پیش است.

دانشگاه جندی شاپور اشاره کرد و افول این دانشگاه را مرتبط با رونق یافتن بغداد به عنوان مرکز علم و دانش آن روزگار مرتبط دانست و مطرح شدن مسائلی مانند کتاب سوزی اعراب در ایران را حرف های دروغین برخی از طرفداران ناسیونالیسم افراطی ایرانی همراه با شیطنت و تحریکات عده ای از یهودیان دانست.

لاریجانی تحولات اخیر خاورمیانه را موج دموکراسی خواهی مردم منطقه تعبیر کرد و افزود: رشد فکری زمانی رخ می دهد که آزادی و دموکراسی وجود داشته باشند چراکه فرهیختگان در فضای بسته نمی توانند فکر و تولید فکری داشته باشند. ایران در زمان قاجاریه و پهلوی دچار دیکتاتوری بود اما با وقوع انقلاب اسلامی ایران و برچیده شدن دیکتاتوری شاهد شکوفایی های علمی در این کشور هستیم.

وی در پایان سخنان خود ابراهیم الجعفری را سیاستمداری فاضل و 'احمد چلبی' را سیاستمداری ماهر خطاب کرد و در خصوص وضعیت کنونی عراق گفت: 'در عراق ما شاهد یک دموکراسی خوب با پارلمانی عمیق هستیم و تنها مشکل این کشور در حال حاضر خارج کردن اشغالگران برای شکوفایی بیشتر آن است.

سپس این مراسم با سخنرانی دکتر ابراهیم جعفری و احمد چلبی دو تن از شخصیت های برجسته عراق ادامه یافت.

ابراهیم جعفری نخست وزیر سابق عراق در نشست بازشناسی مناسبات فرهنگی ایران و عراق با اشاره به اینکه موقعیت جغرافیایی از مهم ترین عوامل روابط تاریخی دو کشور است، گفت: تصمیم هیچ کشوری نبوده تا همسایه خود را تعیین کند و این عامل بسیار مهمی در روابط کشورها است.

وی افزود: به رغم همه اختلافی که در مسائل قومی وجود دارد، جغرافیا تأثیر خود را می گذارد که این مساله بین ایران و سایر کشورها نیز صادق است. جعفری تصریح کرد: سوابق روابط سیاسی در جهان غرب بر اساس اختلاف نظر به معنای جنگ است، اما در قرآن اختلاف نظر معنای دیگری دارد

دکتر صادق خرازی:

ایران و عراق می توانند تحولات آینده فرهنگی در منطقه را رقم بزنند

علمی به عنوان رکنی در روابط دو کشور نگاه کنند. دکتر خرازی تبادل استاد و دانشجو، همکاری های دانشگاهی، تسهیل در مناسبات علمی، تخصیص تجهیزات علمی، همکاری برای سازندگی، همکاری های فنی و اقتصادی را دارای تأثیرات جدی و اساسی برای ایجاد همبستگی و وابستگی متقابل در روابط ایران عراق عنوان کرد.

سفیر اسبق جمهوری اسلامی ایران در فرانسه تصریح کرد: ایران و عراق با گذر از مسایل سیاسی و امنیتی می توانند یک واحد بزرگ فرهنگی را به وجود بیاورند.

جلد از کتب قدیمی در زمینه های مختلف که تاکنون چاپ نشده است از جمله قرآن کربلا و نجف سال آینده به چاپ برسد.

خرازی با اشاره به انتخاب شهر نجف به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در سال ۲۰۱۲ این شهر را زادگاه فرهنگ و تمدن اسلامی نامید و گفت : باید به احیای حوزه تمدنی نجف توجه کرد زیرا این شهر نمادی بزرگ و درس آموز است.

معاون وزیر اسبق امور خارجه همبستگی و وابستگی متقابل میان ایران و عراق را امری ضروری دانست و افزود: نظام های سیاسی و اجرایی دو کشور باید به همکاری های فرهنگی و

یک دیپلمات سابق کشورمان ، ظرفیت ها و فرصت های فرهنگی که امروز در برابر ایران و عراق وجود دارد در ۱۰۰ سال اخیر بی سابقه دانست و اظهار داشت : مسوولان دو کشور می توانند با استفاده از این ظرفیت ها و فرصت ها تحولات فرهنگی آینده در منطقه را رقم بزنند.

این موضوع را سید صادق خرازی معاون وزیر اسبق امور خارجه ایران در همایش واکاوی روابط فرهنگی ایران و عراق در تهران مطرح کرد . وی در ادامه سخنانش به برخی فعالیت های فرهنگی بین دو کشور از جمله چاپ کتاب های مذهبی و فرهنگی اشاره و ابراز امیدواری کرد ۳۵

اگر شهید مطهری زنده بود، امروز چه می گفت؟

انقلاب مخالفند.

آن هایی که دستشان از سرنوشت ما کوتاه شده، دنبال یک بهانه هایی می گردند. ما چه احتیاجی داریم که شخصیت مقام معظم رهبری را با این گونه نقل قول ها معرفی کنیم؟ اصلا احتیاجی نیست.

رهبری در هر صحبتی که می کنند، استدلال می کنند، توضیح می دهند. آن قدر برای بیان عظمت مقام معظم رهبری، سرمایه های فکری و عقلی از سخنان خود ایشان داریم که احتیاجی به این نقل قول ها نیست که اسباب حرف و سخن بشود. ما چهره فکری و عقلانی رهبری را به جامعه معرفی بکنیم.

ما به سیره پیامبر مراجعه کنیم. آیا پیامبر این طور حکومت می کردند؟ شنیده اید وقتی ابراهیم پسر سه ساله عزیز و دردانه پیامبر از دنیا رفت، چقدر پیامبر اندوهگین بود. این عبارت "اولادنا اکبادنا" مربوط به همان حادثه است. گریان بود پیامبر. همه می آمدند تسلیت می گفتند. درست در همین زمان، خورشید گرفت. کسوفی اتفاق افتاد. مردم که طبعشان با خرافه پردازی سازگار بود و اسطوره سازی، گفتند عجب مصیبتی، آسمان هم سیاه پوشید، خورشید هم سیاه پوش شد. حرف هایی که برای شاعران عیب نیست ولی یک متفکر می گوید: مرز این حرف ها کجاست؟

آمدند پیش پیامبر. پیامبر احساس خطر کرد. همه را به مسجد احضار کرد. فراخوان داد به تعبیر ما. بعد بر فراز منبر فرمود: مردم بدانید ماه و خورشید نه به مرگ کسی می گیرند، نه به تولد کسی.

این ها دو آیه دو نشانه از آیات الهی اند. هر وقت ماه و خورشید گرفت، شما خدا را سجده کنید. خدا را به بزرگی یاد کنید.

خب پیامبر می توانست بگوید: بله خیلی ممنونم از این توجه شما که متوجه شدید که مثلا این مصیبت چقدر سنگین است.

این طور سعی می کرد پیامبر مرزها را جدا کند.

امام راحل ما، چه کسی در عرفان از او مسلط تر بود؟ موافق و مخالف انقلاب امام، معترف بوده و هستند که امام در زمان خودش بزرگترین مدرس عرفان ابن عربی در جهان بوده است؛ اما این امامی که در سال های جوانی کتاب های عرفان می نوشته، در اداره کشور، در انقلاب چه وقتی با مردم سخن می گفت، یا با مسئولان سخن می گفت، سخن از امور ماورایی به میان می آورد؟

وقتی فرماندهان جنگی می رفتند خدمت ایشان، ایشان از آن ها واقعیت ها را سوال می کردند. این جا چقدر نیرو دارید؟ چقدر عقبه پیش بینی کرده اید؟ به چه دلیل می خواهید این کار را بکنید؟

این طور نبود که امام چون حتی چشم به آن عالم هم باز شده بود، ولی آن مسائل را خلط بکند با این مسائل. رهبری هم همین طور. رهبری برای ما نسخه مطابق اصل امام است. ما کجا دیدیم رهبری با جوان ها، با مسئولین در مسائل اقتصادی، در اداره کشور، سخن از امور ماورایی و مغیبات به میان بیاورند؟

ایشان از همه می خواهند فکر کنند، کارشناسی کنند، استدلال کنند.

آفات حاکم شدن گفتمان ماورایی بر اداره جامعه

اصلا فرق مومن با غیر مومن ایمان به غیب است. الذین یؤمنون بالغیب، در همان آغاز قرآن در ابتدای سوره بقره است. همین دعا که ما می کنیم، توجه به غیب است و ماورای طبیعت. امدادهای غیبی در زندگی بشر که عنوان یک کتاب مختصر اما پر مغز استاد شهید مطهری است

که در سال ۱۳۴۶ به دعوت ما دانشجویان ایشان در دانشگاه شیراز، بیان کردند و بعد خدمتشان تقدیم کردیم آن سخنرانی را نوشتیم از نوار و کتاب شد، این عنوان حکایت می کند که مطهری توجه دادن به امداد های غیبی را مهم می دانست.

مطهری اهل عرفان بود. کتاب دارد در عرفان. با حافظ انس قریبی داشت. اهل عرفان بود مطهری. این حقیقت او بود.

اما مطهری اگر امروز بود به ما چه می گفت؟ **جامعه را نباید با غیبیات و مفاهیم ماورایی اداره کرد**

گمان بنده این است که مطهری به ما توصیه می کرد: مراقب باشید مرزها شکسته نشود. آن جا که باید سخن از ماورای طبیعت و غیب و اخبار غیبی و مغیبات باشد، سخن به میان آید، جای خودش است. آن جا که باید تفکر عقلی استدلالی و بحث کارشناسی و حساب دو دو تا چهارتا باشد، جای دیگر.

مطهری اگر بود به ما یادآوری می کرد این فرمایش معصوم را که **أَوَّلُهُ إِنْ یَجْرِی الْأُمُورُ إِلَّا بِأَسْبَابِهَا**

این جهان جهان اسباب و علل است. شما در این عالم باید به مقتضای اسباب و علل این عالم فکر کنید و تصمیم بگیرید.

مطهری عاشق ائمه بود. عاشق پیامبر بود. من این کلمه عشق را دانسته به کار می برم. از زبان خود او چیزهایی شنیده ام که به من اجازه می دهد بگویم او عاشق امام حسین بود. عاشق امام زمان بود.

این که ما باید منتظر ظهور آن حضرت باشیم، این که ما باید از او کمک بخواهیم، این که آن امام را باید حاضر و ناظر اعمالمان بدانیم، دلمان پیش امام زمان باشد، خودمان را سرباز امام زمان بدانیم، این ها همه اعتقادات مطهری بود.

اما اگر مطهری بود به ما می گفت که در مسائل اجتماعی و در اداره جامعه نباید این نوع اندیشه ها و این نوع مفاهیم دور از دسترس همگان را، این جور مفاهیم ماورایی را، مغیبات را اساس اداره جامعه قرار دهیم.

سلیقه او این نبود. عقیده او این نبود. جهان بینی او این نبود. در این که امام زمان (عج) واسطه آسمان و زمین اند، شک نیست. انسان کامل این است مظهر اتم و یگانه مجلای انسان کامل، امام معصوم است.

من در انتخاب موضوع و در این نقدی که می کنم، نظرم عمومی است. فقط به یک شخص و به یک مجموعه نظر ندارم. من نگران گسترش این نوع تفسیرها و تحلیل ها و غلبه این نوع نگاه ها در همه جا و نزد همه کس هستم.

ما در معرفی چهره مقام معظم رهبری، احتیاجی به بیان مغیبات نداریم. بنده اصلا نمی خواهم وارد بحث بشوم که فلان سخن که درباره رهبری نقل شده، یک سخنی است مربوط به عالم ماورای طبیعت، درست است یا نادرست است؛ اما می دانم این صحبت ها چقدر دست مایه تبلیغ منفی و تفسیر و این ها نزد کسانی شده که با اساس این

غرب نیست. مطهری هستی را فراتر از هستی مادی می داند. به یک معنا مطهری در همه عمر در پی آن بود که اثبات کند فراتر از این عالم مادی، عالمی بلکه عالم هایی هست اما در هر عالمی، چه عالم مادی، چه عالم ماورای طبیعت، نگاه مطهری نگاه عقلانی بود. اعتقاد او به ماوراء الطبیعه، او را از عقلانیت در تعلیم و تبلیغ و ترویج دین دور نمی کرد.

چرا من این موضوع را برای سخن انتخاب کرده ام؟ من گاهی که درباره آن استاد بزرگوار صحبتی می کنم، از خودم می پرسم اگر مطهری زنده بود، امروز برای چه می گفت؟ امروز ما را از چه خطری بر حذر می داشت؟ امروز زمینه را برای چه اشتباهی موجود می دید؟ او که دیده بان و نگهبان سنگر اعتقاد درست اسلامی بود، اگر امروز زنده بود چه اعلام خطری می کرد؟

ما امروز به جنبه عقلانی شهید مطهری محتاجیم

بنده بر این اساس، فکر می کنم ما به توجه به جنبه عقلانی مطهری در این روزگار محتاجیم.

در جامعه ما، در کشور ما در این سی و دو سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دین محور قرار گرفته، دین اساس است. همه تلاش های اهل انقلاب و دست اندرکاران حکومت برای این است که یک جامعه دینی ایجاد شود. با فرهنگ دینی به سوی تمدن اسلامی حرکت کنیم.

رنگ همه چیز دینی است. انقلاب برای این بود. دین، آرمان امام راحل بود. آرزوی شهیدان بود. آرزوی خود شهید مطهری بود. اما در همین فضا احتمال بروز خطا در مباحث دینی بیشتر می شود.

وقتی همه جا صحبت از دین است احتمال این که به نام دین، حرف های دیگری هم زده بشود، بیشتر می شود.

در جامعه دینی احتمال رویش علف های هرز فکری و عقیدتی بیشتر است

من مثالی می زنم و سوالی می کنم: آیا شما در یک باغ بزرگ سرسبز بیشتر با علف هرزه روبرو هستید یا در یک بیابان خشک و کویری؟

آن جایی که گلی نیست، درختی نیست، علف هرزه ای هم رشد نمی کند، اما اگر شما باغی درست کردید، آبیاری مفصل کردید، در کنار گل ها و بوته ها و درخت هایی که خود می نشانید، انواع علف های هرزه هم می روید. این است که یکی از کارهای باغبانان، و جین کردن دائمی علف های هرزه است از باغ.

ما در جمهوری اسلامی با علف های هرزه در تفکر دینی و اعتقاد دینی روبرو هستیم، درست به دلیل دینی بودن فضا.

این که شما می بینید این اندازه ما در روزگار خودمان با عرفان های کاذب روبرو هستیم از شرق اقصی تا غرب دور و از درون جامعه خود ما می بینیم انواع نغمه ها و دکان ها و کتاب ها و مکتب ها به نام عرفان، آن هم عرفان کاذب رواج پیدا کرده و تبلیغ می شود، درست به این دلیل است که روزگار، روزگار توجه به دین و معنویت است و بعضی از این بازار گرم استفاده می کنند و کالای دروغین خود را عرضه می کنند.

به قول مولانا، در خیال راست کج را می خرند. چون مردم اشتیاق به خریدن راست دارند، کج را بهشان عرضه می کنند.

شک نیست که در دین، امور ماورای طبیعت هست و بسیار هست. اگر بگویم اصلا اساس دین توجه به ماورای طبیعت است گزاف نگفته ایم.

بسم الله الرحمن الرحیم
سلام عرض می کنم به حضور جمع ارجمند حاضر خواهران و برادران که به یاد استاد شهید متفکر بزرگ اسلام و ایران، شهید مطهری در سالروز شهادت او گرد آمده اید.

عقلانیت در آثار شهید مطهری موج می زند
موضوعی که بنده برای این مجلس انتخاب کرده ام، مطهری و عقلانیت است. عقل گرایی و عقلانیت در آثار شهید مطهری موج می زند. هرکس نوشته های ایشان را بخواند، خود را یک سره با استدلال و تعقل روبرو می بیند. واسطه مطهری با شنوندگان سخن و بینندگان و خوانندگان آثارش عقل است.

مطهری اسلام را در چهره عقلانی معرفی کرد
مطهری ترازوی عقل به دست می گیرد. سبکی و سنگینی افکار را در ترازوی خرد می سنجد. می توانیم به جرأت بگوییم که گفتمان حاکم و مسلط بر آثار شهید مطهری، گفتمانی عقلی است و مطهری یک فیلسوف عقل گراست. عقل گرایی او تنها در فلسفه جلوه نمی کند. بلکه او در هر مبحثی که وارد می شود، اسکلت و استخوان بندی بحث را بر پایه های عقلانی استوار می کند، حتی اگر در مسائل اجتماعی و اخلاقی باشد.

نگاه مطهری به قرآن و حدیث هم نگاه عقلی است. تفسیر او از تحولات تاریخ فکر در اسلام نیز با معیارهای عقلی صورت می گیرد. مطهری از تسلط اشاعره که با عقل و استدلال مهربان نبودند، بر جهان اسلام ناخشنود است. او اگر چه به عنوان یک عالم شیعی و یک متفکر و متکلم شیعی، نه به کلام اشعری مقید است و نه به کلام معتزلی، اما متعزله را بر اشاعره رجحان می دهد، از آن جهت که عقل گرا بوده اند و از افول قدرت معتزله در تاریخ اسلام با تأسف یاد می کند و از تسلط اشاعره بر جهان اسلام نیز با تأسف یاد می کند.

مطهری اسلام را در چهره عقلانی معرفی می کند. او با قلم عقل، با قلم اندیشه و فکر و خرد، چهره اسلام را به تصویر می کشد. اگر می بیند که دائما کنار آموزه های مثبت عقلانی در آثار خویش، جنبه های منفی مشهود زمان خود را در عرصه دینی به نقد می کشد، به همین دلیل است.

مطهری شجاعانه در مقابل خرافه گرایی ها ایستاد

مطهری بخش وسیعی از عمر خود را به نقد اسطوره سازی ها و خرافه گرایی ها اختصاص داد. این که شجاعانه سخن از تحریفات عاشورا به میان می آورد و اقوال بعضی از کسانی که مرثیه می خوانند و روضه می خوانند، آن اقوال را به نقد می کشد، استدلال می کند که این سخنان نادرست و ناممکن است، از این جهت است. با اسطوره سازی میانه ای ندارد.

یک وقتی عبارت آن الحیاه عقیده و جهاد "ورد زبان ها بود در زمان مطهری. همه هم از آن استفاده مثبت می کردند. کلامی بود برای شور انگیزی در مبارزان موثر بود. در بحبوحه رواج این عبارت، مطهری فریاد برآورد که این عبارت حدیث نیست، از معصوم نقل نشده، قابل ایراد است و هر حیاتی عقیده و جهاد نیست. هر عقیده ای ارزش ندارد که بر سر آن جهاد صورت گیرد. جهاد بر سر عقیده درست معنا دارد و این سخن اگر چه در آن زمان نابهنگام تلقی می شد اما ناشی از همان تعهد عقلانی مطهری است.

عقلانیت مطهری عقلانیتی نیست که محدود به عالم مادی و هستی مادی باشد. عقلانیتی از نوع عقلانیت حاکم بر تفکر فیلسوفان مادی گرای

عرض بنده این است: باید مراقب باشیم این گفتمان، گفتمان مسلط بر جمهوری اسلامی در مسائل اجتماعی نشود. این امور مهم است. اصلی است. اساسی است اما جا دارد. اندازه دارد. این گفتمان، این شیوه اگر رواج پیدا کند، چه معایبی دارد؟ اول این که راه را برای شیب‌دادن و دروغ پردازان باز می‌کند. ما می‌دانیم حداقل در برابر، در کنار هر یک نفری که به حقیقت دستی به جایی دارد و چشمی به جایی باز کرده، ده نفر مدعی دروغین وجود دارد.

ببینید در جامعه چه خبر است! رمال و نمی‌دانم غیب‌گو و اینهایی که دکان باز کرده‌اند، روز به روز هم بیشتر می‌شوند، بروید ببینید وزارت اطلاعات با چه مشکلی در مواجهه با این علف‌های هرز روبروست. ما اگر این کارها را ترویج کنیم، آن وقت این دکان

رمال‌ها و شیب‌دادن و دروغ پردازان رونق می‌گیرد. عیب دوم این است که راه بر تفکر عقلی بسته می‌شود؛ یعنی وقتی یک کسی می‌آید و یک جوری حرف می‌زند که انگار از عالم غیب به او الهام شده که این کار را بکن، دیگر هر کسی یک نقدی داشته باشد، یک انتقادی داشته باشد، یک فکری داشته باشد، باید دهانش را ببندد. این جوری نمی‌شود کشور را اداره کرد؛ یعنی اگر یک نفر بگوید من از عالم غیب برای شما یک مطلبی را آورده‌ام، دیگر کی جرأت می‌کند که بگوید آقا این ممکن است اینجایش مشکل داشته باشد.

اشکال سوم این است که مردم خیلی از مسائل در ذهنشان پدید می‌آید. مردم می‌گویند اگر قرار است که مشکلات امروز ما را خدا بی‌واسطه یا امام زمان از یک عالم دیگری حل بکند، چرا در تاریخ اسلام، در حادثه کربلا، در قضیه

امیرالمومنین، در زمان خود پیغمبر، چرا این اتفاقات نیفتاد. این‌ها مسئله می‌شود برای مردم. شبهات ایجاد می‌شود. ما که از امیرالمومنین دسترسی مان به عالم غیب بیشتر نیست. آن‌ها صاحب ولایت تکوینی بودند. خب امیرالمومنین بیست و پنج سال خانه نشین بود، نمی‌توانست از این امور استفاده بکند؟ پیغمبر از آن دنیا نمی‌توانست دخل و تصرف در این دنیا بکند؟ حساب مسائل اجتماعی جداشت. اشکال بعدی این است که اگر ما شکست بخوریم، اگر ما خطا کنیم، آن وقت آن خطاها به پای دین نوشته می‌شود یا نه؟ یعنی یک مردمی که یک اعتقاد راسخی دارند، بعداً ممکن نیست که از مشاهده ناکامی‌ها و شکست‌ها و اشتباه‌های ما، اعتقادشان به اصل دین کم بشود؟

این‌ها اشکالات کار است. این است که من عرض می‌کنم ما باید اندازه نگه‌بداریم. ما باید حد نگه‌بداریم. حساب این امور را در جای خودش باید نگه‌بداریم. مطهری اگر بود ما را به تفکر عقلانی فرا می‌خواند و تشویق می‌کرد. به روح پاک او سلام و درود می‌فرستیم، چنان که به روح استاد او، امام راحل، سلام و درود می‌فرستیم و چنان که به مقام معظم رهبری ادای احترام می‌کنیم که ادامه‌دهنده راه آن بزرگان و پرچم‌دار اعتقاد درست اسلامی در زمانه ما هستند. نثار روح امام راحل و شهیدان بزرگ اسلام، شهیدان جنگ تحمیلی و انقلاب اسلامی، استاد شهید مطهری، صلواتی ختم کنید. متن سخنرانی دکتر حداد عادل در همایش حکمت مطهر - اردیبهشت ۱۳۹۰

ایرج افشار و اعتلای ایران اسلامی

به صورت مرتب نوشته‌های افشار را می‌خواندند و حتی به ایشان گفته بودند که مقالات شما را می‌خوانم و به افشار احترام و ارادت خاصی هم قائل بودند. رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: ایران شناسی افشار کتابخانه‌ای نبود و بیشتر میدانی بود و برای اینکه ایران را بهتر و کامل‌تر بشناسد، وجب به وجب ایران را طی می‌کرد و نسبت به تهیه مطلب اقدام جدی داشت.

وی اضافه کرد: بدون شک هیچ دانشمندی نداریم که مثل ایرج افشار برای شناخت ایران اسلامی وجب به وجب این سرزمین را با پای خودش طی کرده باشد و مسائل مربوط به ایران را ثبت و ضبط کرده باشد.

حداد عادل با اشاره به اینکه افکار و اندیشه‌های برجای مانده ایرج افشار در قالب افزون بر ۳۰۰ عنوان کتاب و دو هزار مقاله یک سرمایه بزرگ برای استادان، دانشجویان و همه کسانی است که عشق ایران دارند، ادامه داد: همه دانشگاهیان و بویژه دانشجویان جوان باید از شیوه زندگی و فعالیت‌های علمی و فرهنگی او الگو بگیرند و از آثار برجای مانده او کمال بهره‌برداری و استفاده را ببرند.

رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: دانشجویان و دانشگاهیان باید عشق به ایران را از افشار بیاموزند و لحظه‌ای دست از کار تحقیقات، پژوهش و تلاش برای معرفی ایران برندارند.

حداد عادل گفت: برای یزد همین افتخار بس که در دامن خودش چنین شخصیت ارزشمندی را رشد داده که همگان از آن استفاده می‌کنند و این تا ابد استمرار خواهد داشت.

درخت پربار

به اعتقاد این مقام مسئول، افشار درخت پربار و پر ثمر و گنجینه ارزشمندی است که همه نسل‌ها در همه عصرها از وجودش استفاده می‌کنند. نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در ادامه با تأکید بر اینکه همانطوری که مقام معظم رهبری فرموده‌اند، مرحوم ایرج افشار ایران شناسی برجسته و پرکار بود که به ایران خدمت کرده است، گفت: بدون شک افشار را باید مؤسس و بنیانگذار اصلی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران اعلام کرد که در این راه خدمات بزرگی انجام داده است.

حداد عادل ادامه داد: این استاد برجسته ضمن تأسیس این کتابخانه موفق شد تا رشته کتابداری را هم در ایران راه‌اندازی کند و از این طریق، خدمت بزرگی به علم و فرهنگ ایران داشته باشد و کمتر کسی است که به تاریخ، فرهنگ، ادبیات و ایران‌شناسی علاقه داشته باشد و سر و کارش به ایرج افشار و مقالات و کتب او نیفتاده باشد.

وی درباره دیگر فعالیت‌های افشار نیز افزود: فعالیت‌های گسترده در حوزه مطبوعات در کنار فعالیت‌های ایران شناسی و کتابداری هم از دیگر

خدمات این دانشمند بزرگ ایران است. در این مراسم همچنین محمد رضا فلاح زاده استاندار یزد با اشاره به خدمات و فعالیت‌های م-رحوم ایرج افشار، از همه دست‌اندرکاران برگزاری این همایش قدردانی کرد. فلاح زاده افزود: اسلام به مورخان و فعالان عرصه علم و فرهنگ و ادب توجه و عنایت ویژه دارد و یک سوم قرآن کریم به تاریخ و تاریخ‌انیا پرداخته است.

وی با تأکید بر اینکه کار ایرج افشار یک کار ارزشمند اسلامی و قرآنی است و باید آثار و افکارش به نسل جوان معرفی شود، افزود: همه آحاد ملت ایران خیلی مشتاق هستند تا بدانند اسلاف و نیکان آنها چه کرده‌اند و بر ماست که به نحو شایسته در جهت معرفی دانشمندان و خادمان عرصه فرهنگی و علمی ایران اسلامی بیش از گذشته تلاش کنیم.

این مراسم با حضور نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه یزد، استاندار و جمعی از دانشگاهیان و دانشجویان در سالن شهید منتظر قائم دانشگاه یزد برگزار شد. در پایان این مراسم هم با لوح سپاس و تقدیم آن به خانواده افشار از تلاش‌ها و خدمات وی قدردانی به عمل آمد.

استاد ایرج افشار، استاد کتابداری و کتابشناسی، ایران‌شناس و کتاب‌شناس برجسته کشور ۱۶ مهر ۱۳۰۴ در تهران متولد شد.

وی فرزند دکتر محمود افشار بنیانگذار موقوفات دکتر محمود افشار یزدی و یکی از استادان مدرسه دارالفنون بود.

از سوی حجت الاسلام پارسائیا مطرح شد؛

ضرورت بررسی کاربردهای متفاوت عقل و تأثیر آن در علوم انسانی

بایسته‌ها یا هستی‌های مقدور و هستی‌هایی که از مسیر اراده و آگاهی انسان موجود می‌شوند می‌پردازد. وی تصریح کرد: بین عقل نظری با علوم انسانی ارتباط چندانی وجود ندارد، جز در زمانی که مقداری نگاه تفهیمی به این حوزه وارد شده و این فهم، حوزه حیات انسانی را تئوریزه و بررسی کرده است. حجت‌الاسلام پارسائیا با بیان این که ترجمه علوم انسانی خلع دو حوزه تمدنی و آسیب‌شناسی در حوزه ادبیات است، علوم انسانی را به تعبیری که فارابی به کار می‌برد صحیح دانست و گفت: علم انسانی علمی است که با آگاهی و اراده انسان ایجاد شود.

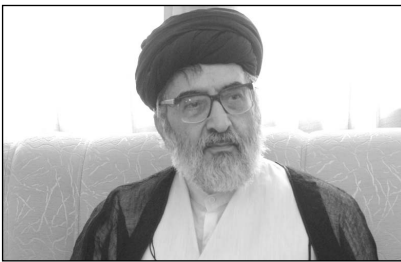
وی با تعبیر عقل قدسی و عقل الهی به عقل سرخ و عقل ناب، اظهار داشت: عقل قدسی به بیان گسترده‌تر آن، عقلی است که حجت بیرونی برای انسان‌ها باشد و در تمام این حوزه‌ها که عقل مفهومی و نظری سخن دارد، آن هم سخن دارد و در همه این حوزه‌ها حضور خواهد داشت.

استاد فلسفه حوزه و دانشگاه بررسی کاربردهای متفاوت عقل را ضروری دانست و گفت: تأثیر عقل نظری در علوم انسانی مبتنی بر ارائه تعریف صحیحی از عقل نظری و علوم انسانی است. حجت‌الاسلام حمید پارسائیا، استاد حوزه و دانشگاه و مسؤول کمیته روحانیون شورای عالی انقلاب فرهنگی، امروز در میزگرد علمی تأثیر عقل نظری در علوم انسانی، این تأثیر را مبتنی بر ارائه تعریف صحیحی از عقل نظری و علوم انسانی دانست.

وی با بیان این که عقل کاربردهای متفاوتی دارد، بر بررسی صحیح تمام ابعاد آن تأکید کرد و افزود: این که عقل حقیقت شرعی دارد یا به لسان عربی مبین به کار رفته و این اصطلاحات در فضای دینی به چه شکل به کار رفته و یا در حوزه شریعت، وضع‌تعیینی و تعینی دارد، قابل بررسی است.

این استاد حوزه و دانشگاه با اشاره به کاربرد عقل نظری در مقابل عقل عملی، اظهار داشت: عقل نظری درباره هستی‌ها بحث می‌کند و عقل عملی به بررسی

نگاهی به انتشار مطبوعات دینی در قم از سال ۱۳۱۳ تا انتشار مجله مکتب اسلام در گفتگوی با استاد خسروشاهی

آیت الله طالقانی بود - در خیابان اسلامبول تهران - می بردیم و به نگهبانان مسجد می سپردیم و چون قیمت مجله هم فقط ده ریال بود، موقع مراجعت می دیدیم که تمام نسخ آن به فروش رفته و نگهبان مسجد هم پول کامل آن ها را یکجا تحویل می داد. این البته نشان دهنده نوع استقبال دانشجویان و افراد با گرایش ها و سلیقه های گوناگون بود.

متأسفانه همزمان، گروهی از متحجرین! افراد متعلق به دوران پیشین! نیز در حوزه به مخالفت پرداختند و در این اخلاف و تخریب، تا آنجا پیش رفتند که مدعی شدند طلبه ها دیگر درس نمی خوانند! و همه روزنامه نویس! شده اند... و نزدیک بود که ذهن مرحوم آیت الله بروجردی را که عملاً با نشر مجله مکتب اسلام موافقت کرده بود، مشوب سازند و مانند تعطیل نمودن درس فلسفه مرحوم علامه بزرگوار، سید محمد حسین طباطبایی از انتشار مجله نیز جلوگیری کنند!

اما فعالیت و اقدامات اعضا مکتب اسلام بویژه امام موسی صدر و مرحوم علی دوانی و دیگر افاضل که در نزد آیت الله بروجردی محترم و محبوب بودند، این مسئله خاتمه یافت و مجله به انتشار خود ادامه داد و با توجه به محتوای آن که اغلب بحث هایی در زمینه تفسیر و حدیث و کلام و تاریخ بود، کم کم مخالفت ها فروکش کرد و مجله به پیشرفت خود ادامه داد تا آنجا که تیراژ آن به بیش از یک صد هزار نسخه رسیده بود که در آن دوران این رقم در میان کل مطبوعات کشور، بی سابقه بود.

در واقع مکتب اسلام توانست جایگاه خاصی در میان مطبوعات و نشریات آن دوران پیدا کند بویژه برخلاف اغلب مطبوعات تهران و شهرستان ها که به نحوی در جناح حاکمیت قرار داشتند و از لحاظ محتوی هم متأسفانه فاقد اصالت و معنویت بودند، روی همین اصل در هیچ خانواده مذهبی این نشریات راه نداشت و تنها مکتب اسلام بود که با بیش از صد هزار تیراژ توانست در میان خانواده ها راه باز کند و جایگاه ممتازی به دست آورد.

مجله همکاران دیگری هم غیر از اساتیدی که نام بردید داشت؟

افاضلی که بنده نام بردم در واقع مؤسسين اصلی مکتب اسلام بودند که هدف اصلی آن ها فقط نشر یک مجله نبود بلکه برنامه های فرهنگی وسیعی داشتند که قرار بود تحت عنوان این سازمان یا مؤسسه - مکتب اسلام - انجام پذیرد.

البته اساتید و دانشمندان دیگری هم به تدریج به عنوان افراد و شخصیت های مستقل غیر وابسته به سازمان مکتب اسلام، مقالاتی در مجله می نوشتند که اسامی بعضی از آن ها - که به خاطر ماندن - عبارت است از آیات عظام و حجج اسلام آقایان: علامه سید محمدحسین طباطبایی، لطف الله صافی گلپایگانی، سید موسی شبیری زنجانی، محمد موحدی لنگرانی، علی احمدی میانجی، احمد آذری قمی، سید مهدی روحانی، حسین شب زنده دار، شهاب الدین اشراقی، محمد جواد باهنر، عبدالمجید رشیدپور، سید غلامرضا سعیدی و... یعنی این بزرگان عضو هیئت تحریریه و مؤسس نبودند، اما با مجله همکاری داشتند و گهگاهی مقالاتی می نوشتند که در مجله درج می شد.

حجت الاسلام والمسلمین سیدهادی خسروشاهی در گفت و گو با مرکز خبر حوزه های علمیه ضمن تشریح عملکرد مجله مکتب اسلام، وضعیت انتشار مطبوعات دینی در قم از سال ۱۳۱۳ تا پیدایش مکتب اسلام را تشریح کرد. آنچه می خوانید حاصل گفت و گوی مرکز خبر حوزه با این عضو باسابقه هیئت تحریریه مکتب اسلام است.

تهران، از جمله مرحوم آیت الله طالقانی، استاد مهندس بازرگان، مهندس معین فر، مهندس محمدباقر رضوی و دیگران اخذ کردم که در شماره های دوره جدید، مجله درج گردید و روی همین اصل، آقای فخرالدین برقی از همان آغاز نشر دوره جدید مجله، از من خواست که سردبیری مجله را به عهده بگیرم و من هم به شرط عدم درج نامم به عنوان سردبیر، با توجه به شرایط حوزه، آن را پذیرفتم و سال سوم مجله و چند شماره از سال چهارم با سردبیری بنده انتشار یافت. ولی بعد، به علت نشر مقالاتی از درویش گنابادی و اهل تصوف در مجله، بنده کنار رفتم و می دانستم که با این روش انتشار مجله از قم، دوام نخواهد آورد و اتفاقاً به همین سبب، مدتی نگذشت که مجله از مقالات نویسندگان اصلی و معروف حوزوی محروم شد و درواقع موقعیت خود را از دست داد و پس از نشر شماره ۸ سال چهارم (در تاریخ: تیرماه ۱۳۴۰)، تعطیل گردید.

متأسفانه برادران برقی همگی در گذشته اند و از آنها فقط "چاپخانه حکمت" به یادگار مانده است که گویا توسط بعضی از فرزندان آنها اداره می شود و به چاپ و نشر کتب و مجلات اسلامی نهادهای حوزوی، ادامه می دهد.

از چگونگی تأسیس مجله مکتب اسلام بگوئید و اینکه توسط چه کسی و با همکاری چه کسانی شکل گرفت؟

مجله "درس هایی از مکتب اسلام" توسط اساتید و فضایی محترم حوزه: آقایان: سید عبدالکریم موسوی اردبیلی، مجالدین محلاتی، ناصر مکارم شیرازی، جعفر سبحانی، حسین نوری، محمد واعظ زاده خراسانی، سید موسی صدر، سید مرتضی جزائری و علی دوانی پایه گذاری گردید و از سال ۱۳۳۷، انتشار یافت که با توجه به وجهه و معروفیت نویسندگان و گردانندگان آن، با موفقیت همراه شد و مرحوم آیت الله سید کاظم شریعتمداری یکی از مراجع وقت، پشتیبان معنوی و واقعی مجله به شمار می رفت و هیئت مالی مجله هم که عمدتاً آذربایجانی و از یاران یا مقلدان ایشان بودند، پشتوانه مالی مجله محسوب می شدند که از آن جمله حاج مجید پرکار، حاج اسماعیل سیگاری، حاج فرج نعمت زاده، حاج موسی ابریشمی، حاج سید مصطفی عالی نسب، حاج ابوالفضل احمدی، حاج کریم انصارین، حاج حسین کاغذیان، حاج بیوک جورابچی، حاج عباسعلی خامه چی، حاج محمد کلاهی و... بودند.

عکس العمل حوزویان و عامه مردم درباره این نشریه و استقبال از آن چگونه بود؟

واکنش نسل جوان حوزه و علمای روشن بین و دورانیش، بسیار مثبت و تشویق کننده بود، البته عامه مردم ایران، در سراسر کشور از آنجایی که محافل مذهبی عموماً، فاقد یک نشریه مفید و ارزشمند و پر محتوی بودند، از انتشار مجله استقبال خوبی بعمل آوردند و در مراحل نخستین هم اصولاً توزیع و فروش مجله، "مردمی" بود، مساجد و هیئت ها و مراکز فرهنگی مذهبی پایگاه نشر آن بود و بدین ترتیب مجله از توزیع وسیع و خوبی برخوردار بود و به همین دلیل هم تیراژ آن به سرعت افزایش یافت.

من بخاطر دارم که اول هر ماه که مجله منتشر می گردید، بنده همراه زنده یاد علی حجتی کرمانی، حدود یک صد نسخه از آن را برای عرضه به دانشجویان، به مسجد هدایت که امامت آن به عهده

توزیع کتاب و لوازم التحریر فروشی داشتند و به موازات آن، یک چاپخانه ای دایر کرده بودند به نام "چاپخانه حکمت" که ماشین آلات و محل چاپ در طبقه پایین و زیرین ساختمان و بخش اداری و حروفچینی و صحافی آن در طبقه فوقانی محل مزبور قرار داشت.

شاید همه مغازه های موجود در این تیمچه فرش فروشی بود و تنها مرکز غیر فروش، همین واحد "چاپخانه حکمت" بود.

البته در آن دوران، حروفچینی کتاب و نشریه با دست انجام می گرفت و عده ای از کارگران در بخش حروفچینی از حروف سربی جای گرفته در گارسه های ویژه چوبی، استفاده می کردند و با سرعتی البته کمتر از تایپ و کامپیوتر!، به حروفچینی متون کتاب ها و مقالات مجله ها و یا روزنامه ها مشغول بودند.

اداره چاپخانه به عهده آقای حبیبی و آقا صدرا بود و مسئول اداره کتابفروشی هم حاج آقا فخرالدین و آقا ناصر بودند.

با توجه به امکانات چاپخانه ای که برادران برقی داشتند از روی انگیزه خدمت به مذهب و فرهنگ، در سال ۱۳۳۱ به فکر چاپ و نشر مجله ای افتادند که جای آن در شهری چون قم، خالی بود. امتیاز و مجوز نشر مجله "مجموعه حکمت" را مرحوم فخرالدین برقی اخذ کرده بود و نخستین شماره آن - با مدیر مسئولی سید یحیی برقی - در تاریخ ۱۳۳۷/۲/۳ انتشار یافت. این مجله که در ۲۰ صفحه با کاغذ کاهی، هر دو هفته یک بار چاپ می شد، به قیمت ۳/۵ (سه ریال و دهشاهی) عرضه می گردید!

اغلب نویسندگان مجله، فضایی معروف آن زمان حوزه علمیه قم بودند که بعدها از اساتید و علما و مراجع و آیات محسوب شدند. اسامی بعضی از آنها که در شماره های مختلف مجله آمده عبارت بود از: ابوالقاسم دانش آشنیانی، سید ناصرالدین آرام (مسئول کتابخانه آستانه مقدسه قم)، شیخ مجتبی عراقی، شیخ ابوالفضل زاهدی قمی، شیخ مرتضی مطهری، ناصر مکارم شیرازی، محمد واعظ زاده فراغ، جعفر سبحانی، حسین نوری، علی دوانی، محمد یزدی، حیدرعلی قلمداران و اینجانب (سید هادی خسروشاهی - از تبریز)... که اتفاقاً اغلب آقایان هم، با توجه به شرایط حاکم بر حوزه، از نام مستعار استفاده می کردند!

ترتیب انتشار مجله "مجموعه حکمت" چگونه بود؟ و چه عواملی باعث انتشار آن گردید؟

مجله در سال نخست خود، دوهفتگی منتشر می شد. از سال دوم به صورت ماهانه انتشار یافت ولی پس از چند ماه، به علت مشکلات مالی، علیرغم درخواست کمک از مشترکین، تعطیل گردید.

از سال ۳۲ به بعد که بنده به قم آمدم، روی همان سابقه آشنایی و همکاری از تبریز، به سراغ آقای فخرالدین رفتم که مجله را مجدداً منتشر سازند! ایشان علاوه بر مشکلات مالی، از مشکل دریافت مقالات مفید از اساتید شکوه داشتند... من قول دادم که مقالات موردنیاز مجله را از فضایی قم و اساتید معروف تهران و شهرستان ها که با آن ها در تماس بودم و ارتباط داشتم، تهیه و جمع آوری کنم... این بود که برادران برقی به انتشار دوره جدید - سال سوم - آن اقدام کردند و من هم طبق وعده، مقالات متعددی از دوستان و اساتید قم و

مجله مکتب اسلام، از طرف چه کسانی پایه گذاری شد؟ آیا قبل از مجله مکتب اسلام نشریه دیگری که صبغه حوزوی داشته باشد منتشر می شد؟

قبل از تأسیس و انتشار مجله ماهنامه "درس هایی از مکتب اسلام" که بعدها به نام "مکتب اسلام" معروف شد، از سوی جمعی از فضایی حوزه علمیه قم و با پشتیبانی مادی و معنوی مرجعیت شیعه، در شهرستان قم، چندین نشریه اعم از مجله و هفته نامه، منتشر می گردید که البته هیچکدام از آن ها وابسته رسمی به حوزه نبودند، یعنی اصولاً علیرغم اینکه نویسندگان بعضی از آن ها از فضایی حوزه بودند، ولی آن نشریات ارگان حوزه علمیه قم به شمار نمی آمدند.

از جمله آن ها مجله ماهانه "همایون" بود که اولین شماره آن در تاریخ مهر ماه ۱۳۱۳، با سرمایه آقای محمد همایون پور منتشر شد و آخرین شماره آن در مهرماه ۱۳۱۴ انتشار یافت و در واقع، در مجموع فقط ده شماره از این مجله به چاپ رسید. مجله دیگری تحت عنوان "راه سلامت" که یک نشریه فرهنگی - بهداشتی - علمی بود، بطور ماهانه از تیر ماه ۱۳۱۶ شروع به انتشار نمود و توانست ۸ شماره در ۸ ماه منتشر نماید.

مجله شعار اسلام، نیز ضمیمه روزنامه استوار بود که فقط دو شماره از آن منتشر گردید.

روزنامه کامکار، فریاد قم، پیکار مردان، قیام قم، صدای قم، ارمغان قم، اخبار قم، تمدن قم، آواره، پیام قم، فروزان قم، از جرائد قم بودند که متأسفانه از این هفته نامه ها، فقط شماره های معدود و محدودی منتشر گردید و هر کدام پس از مدت کوتاهی به علت عدم استقبال مردم و یا سپری شدن هدف - ! که گاهی برای انتخابات بود - همگی تعطیل شدند.

حدود ۱۵ نشریه و روزنامه دیگر نیز در قم امتیاز گرفتند که هیچکدام از آن ها حتی یک شماره هم منتشر نساختند.

علاوه بر این ها، هفته نامه های استوار و سرچشمه هم مدت مدیدی به عنوان نشریات هفتگی و رسمی شهر قم، بطور مرتب و منظم منتشر می شدند و نویسندگان آن دو نیز، گاهی از فضایی حوزه علمیه بودند.

از دیگر نشریاتی که قبل از مجله مکتب اسلام در قم منتشر می شد مجله "مجموعه حکمت" بود که نخست به طور "دو هفتگی" و سپس به شکل "ماهانه" منتشر می شد.

آغاز انتشار مجله دوهفتگی "مجموعه حکمت" به سال ۱۳۳۱ بر می گردد که من از تبریز - و در ۱۵ سالگی - مشترک آن شده بودم و گهگاهی مقالاتی کوتاه و با امضای مستعار "س. ه. - تبریزی" بر آن می فرستادم که چاپ می شد. اما نویسندگان اصلی این مجموعه در واقع فضایی معروف حوزه علمیه قم بودند.

کمی درباره "مجموعه حکمت" بیشتر توضیح دهید بویژه این که بعضی از فضایی معروف حوزه در آن مقاله می نوشتند؟

"مجموعه حکمت" از سوی برادران برقی، منتشر می گردید. خاندان برقی، از سادات معروف و عریق قم هستند. ناشران مجله از این سلسله جلیه بودند و این برادران عبارت بودند از: سید فخرالدین برقی، سید یحیی برقی، سید صدرالدین برقی، سید ناصر برقی.

این برادران در بازار بزرگ و معروف قم مرکز

پس از کناره گیری و یا استعفاى جمعى از آقایان، اداره تحریریه مجله به چه صورتى در آمد؟

کناره گیرى یا سفر بعضى از اساتید و بزرگان به تهران، مشهد، شیراز و لبنان، البته براى مجله سنگین بود، ولى چون نشر مجله یک اقدام جمعى بود و به فرد خاصى وابسته نبود، همچنان به راه خود ادامه داد و به نظرم از سال سوم انتشار، گروه دیگرى از فضلا به عنوان 'هیئت تحریریه فرعى' در کنار 'هیئت تحریریه اصلی' که در آن ایام فقط چهار نفر از آنان حضور داشتند - ناصر مکارم شیرازى، جعفر سبحانى، حسین نورى، على دوانى - به یارى مجله شتافتند و فارغ البال تر از دوستان دیگر، به نوشتن مقالات جدید در زمینه هاى مختلف پرداختند.

اعضاء این گروه عبارت بودند از: عباسعلى عمید زنجانى، حسین حقانى زنجانى، زین العابدین قربانى، محمد مجتهد شبستری، على حجتى کرمانى، رضا گلسترخى کاشانى، یعقوب جعفرى و اینجانب سید هادى خسروشاهى.

البته بنده قبل از عضویت رسمى در هیئت دوم هم در واقع از سال دوم مجله، با آن همکارى داشتم و مقالاتى با امضای مستعار: س . هدى درباره مسائل جهان اسلام در آن مى نوشتم.

پس از چند سال، براى تکمیل کادر مجله و به علت اشتغالات گوناگون اعضاء اصلی و فرعى مجله، دوستان و فضلاى دیگرى به عضویت تحریریه مجله پیوستند که عبارت بودند از آقایان: داود الهامى، مهدى پیشواى، عبدالرحیم عقیقى بخشایشى، کامل خیرخواه، هادى دوست محمدى، على اکبر حسنى و شهید سید محمد کاظم دانش.

این دوستان را شاید بتوانیم بگوییم که 'نسل سوم' هیئت علمى یا تحریرى مجله بودند ولى همزمان، اساتید دیگرى نیز با مجله همکارى داشتند که از آن جمله بودند آقایان: سید مجتبى موسوى لارى، دکتر احمد بهشتى، صدرالدین بلاغى، سید غلامرضا سعیدى، دکتر منصور اشرفى، دکتر ابوتراب نفیسی، دکتر احمد صبور اردوبادى، دکتر على پریور، مهندس ذبیح الله دبیر، دکتر على اکبر شهابى، محمود حکیمى و احمد راد و...

گفته مى شود که در اثر اختلاف بین مؤسسين، چندین امتیاز مجله دیگر گرفته شد؟

اول باید عرض کنم که سمت صاحب امتیازى مجله در آن شرایط و جو حوزه، کار مطلوبى بشمار نمى آمد و در واقع نوعى 'فداکارى' لازم بود که کسى این عنوان را بپذیرد... من تا آنجا که یادم هست و مرحوم استاد على دوانى از موسسان مجله هم در خاطرات زندگى خود - نقد عمر - به طور شفاف آن را نوشته است، سرانجام آیت الله ناصر مکارم بین همه اعضاء با از خودگذشتگى این مسئولیت را پذیرفت و امتیاز مجله 'درس هاى از مکتب اسلام' پس از پی گیرى هاى لازم، به نام ایشان صادر شد...

... بدنبال احضار ایشان به فرماندارى و اخطار به اینکه مجله را متوقف کنند، امام موسى صدر با داشتن مدرک لیسانس، امتیاز مجله دیگرى بنام 'از مکتب اسلام' را دریافت نمود تا اگر امتیاز اول، مشکلى دراز مدت یافت از امتیاز دوم استفاده شود... که با مهاجرت ایشان به لبنان از این امتیاز، استفاده نشد و ممنوعیت انتشار 'درس هاى از مکتب اسلام' هم با اخطار آیت الله بروجردى برطرف گردید و ظاهراً فرماندارى قم، کتباً عذرخواهى نمود! و مجله به انتشار خود ادامه داد.

پس از مدت ها، به دلایل دیگرى! امتیاز سومى و این بار تحت عنوان 'مکتب اسلام' به نام آقای احمد عباسى صادر شد که گویا هدفشان این بود که در صورت کناره گیرى اعضاء محترم مجله نخست، این بار 'مکتب اسلام' بجای آن منتشر گردد... که چون دوستان کناره گیرى نکردند و

انتشار مجله ادامه یافت، از امتیاز این مجله هم استفاده نشد... و البته ما از فرصت استفاده کردیم و با همان امتیاز، فصلنامه اى به عربى، تحت عنوان 'الهادى' منتشر ساختیم که سردبیرى آن به عهده اینجانب بود و با همکارى آیت الله شیخ محمدجواد مغنیه، آیت الله شیخ محمدعلى تسخیرى، شیخ حسین کورانى و...، مجله بطور مرتب انتشار یافت... و پس از سال دوم به علت اخراج آیت الله سیدمحمد بحرالعلوم از عراق و تشرف ایشان به حوزه علمیه قم، مدیریت و اشراف بر امور مجله، به عهده ایشان گذاشته شد. و مجله 'الهادى' به مدت هفت سال انتشار یافت.

البته همانطور که قبلاً اشاره کردم، مجموعه هیئت تحریریه و هیئت مالی مجله، تحت عنوان 'جمعیت مکتب اسلام' طرح هاى فرهنگى متعددى را براى اجرا داشتند از جمله نشر مجله مکتب اسلام بانوان، مجله هفتگى مکتب اسلام براى جوانان و... چاپ و نشر کتب اسلامى به زبان روز و... که متأسفانه به دلایلى به این اهداف جامه عمل پوشانده نشد و فقط ماهنامه 'درس هاى از مکتب اسلام' انتشار یافت که خوشبختانه انتشار آن، پس از نیم قرن، همچنان ادامه دارد...

عکس العمل رژیم در مقابل انتشار مجله چگونه بود؟

رژیم در بدو امر، با توجه به پشتیبانى آیت الله بروجردى و بعضى دیگر از مراجع مطرح قم، حساسیتى نسبت به انتشار مجله نشان نداد، بویژه که مطالب و مقالات مجله هم مسائل کلى را مطرح مى کرد و به ظاهر برخوردى مستقیم با رژیم نداشت. اما مدتی بعد و پس از انتقاد صریح مجله از مواضع ضد دینی رژیم، از جمله مسئله کشف حجاب، حساسیت ها ایجاد شد و مجله براى نخستین بار در سال ۱۳۴۰ توقیف گردید. و سال بعد یعنی در ۱۳۴۱ باز به علت نشر سرمقاله اى درباره مفاسد آزادى هاى نامشروع ناشى از کشف حجاب، باز مجله براى مدت دو ماه توقیف شد. بعدها نیز مسئولین مجله، به علت نوشتن و نشر مقالاتى در انتقاد از وضع ناهنجار اجتماعى و یا مشکلات حاد اقتصادى مردم و مسائل مشابه، از سوى فرماندارى، ساواک و شهربانى قم، به دستور مرکز، بازخواست مى شدند! و یا با تذکر! مواجه بودند. یک بار دیگر هم در سال ۱۳۵۵ به علت افشای مفاسد اجتماعی و هشدار به مسلمانان، در قطعه شعری از آقای علی اکبر صادقی رشاد، مجله توقیف شد که این بار این توقیف تا شش ماه ادامه یافت که باز با وساطت علمای حوزه علمیه قم و بعضى از روحانیون بانفوذ تهران، رفع توقیف بعمل آمد.

به هر حال طبق شهادت شماره هاى منتشر شده از مجله مکتب اسلام در طول دوران رژیم سابق، این مجله نه تنها حاضر نشد علیرغم فشار همه جانبه رژیم، حتى نامى از ارباب قدرت ببرد و یا یک سطر درباره 'موقفیت هاى آن در امور جارى کشور' بنویسد و یا از تاریخ جعلى شاهنشاهى در مجله و مکاتبات خود استفاده کند، بلکه همواره با توجه به شرایط زمان و مکان، مواضع انتقادى و اعتراض آمیزى داشته است... و البته همه مى دانیم تقریباً همه اعضاء اصلی و فرعى مکتب اسلام، شاید بدون استثناء در دوران مبارزه و پس از آغاز نهضت اسلامى ایران به رهبرى امام خمینى (ره) و مرجعیههای شیعه، همواره در صحنه بودند و در همین راستا، بارها دستگیر و زندانى گشته و یا براى مدت هاى طولانى، رهسپار تبعید به نقاط بد آب و هوا شدند و در صورتى که دوستان بخواهند مى توانند با مطالعه کتاب هاى مربوط به آغاز نهضت و استمرار مبارزه و پیروزی انقلاب اسلامى، از کم و کیف آن مطلع شوند.

تأمین مخارج مجله مکتب اسلام به چه

نحوى شکل گرفت، آیا منابع مالی مشخصى براى این منظور لحاظ شده بود؟

براى تأمین هزینه هاى نخستین مجله، همانطور که قبلاً اشاره کردم، هیئتى مرکب از تجار نیک کار و خوش نام مقیم تهران تشکیل گردید و تحت عنوان 'هیئت مالی' به تأمین مخارج اولیه پرداخت، ولى طولى نکشید که مجله به اصطلاح 'خودکفا' شد و تمامی هزینه هاى آن از طریق وجه اشتراک و پرداخت هاى مردمى تأمین گردید. و البته مجله مکتب اسلام هزینه سنگینی نداشت و امور چاپ و کاغذ و پست و یا حقوق هیئت تحریریه و کارمندان دفترى آن در سطح بسیار پایینى بود که تأمین آن، نیازی به کمک هاى دیگران نداشت و همان وجوه اشتراک براى اداره امور کافی بود. حتى از همین راه اشتراک، دفتر مجله در قم توسعه یافت و تیراژ آن هم از صد هزار نسخه گذشت.. و البته مجله براى کسب درآمد بیشتر هیچ وقت حاضر نشد حتى یک آگهی تجارى غیردولتى هم چاپ کند.

مهمترین ویژگی و کارکرد مکتب اسلام در دوران انتشار قبل از انقلاب چه بود؟ از نقش و تأثیر گذاری این مجله در وقوع انقلاب بگویید؟

مهمترین ویژگی مجله، آموزش و روشنگرى و تربیت عملى جوانان اسلام گرا بود... اگر آمار دقیق جامعه شناسانه اى تهیه شود، نقش مکتب اسلام و آموزش هاى آن، در پیدایش نسلى که در قلب انقلاب قرار گرفتند روشن خواهد شد. البته مکتب اسلام این نقش را بیشتر از همه، در میان دانشجویان دانشگاه هاى ایران و طلاب جوان حوزه ها، بویژه نسل جدید حوزه علمیه قم و دیگر شهرها داشت. روشنگرى تدریجى افراد در واقع موجب بیدارى و حرکت آنان گردید و در نهایت دیدیم که نه تنها اعضاء مجله مکتب اسلام، بلکه هواداران آن نیز در انقلاب اسلامى، و همکارى و همگامى با آن، پس از پیروزی، نقش اساسى به عهده داشتند که شرح و بسط آن نیازمند تألیف کتابى مستقل است! و به بخشى از چگونگى آن در کتب خاطرات اشخاص منتشر شده پس از انقلاب اشاراتى شده است.

مکتب اسلام را کسانى راه انداختند که در حال حاضر اکثر آنها از مراجع شاخص جهان اسلام به شمار مى روند و به نوعى مکتب اسلام نقطه پیوند و محل تجمع نخبگان حوزه در آن زمان به شمار مى رود به نظر حضرتعالى چه چیزى باعث این پیوند و همکارى بوده است؟

بطور اجمال، مؤسسين اصل، مجله مکتب اسلام، بدون استثناء از نخبگان و فرهیختگان حوزه علمیه قم بودند و با توجه به مقام علمى آنها، در زمینه هاى مختلف، توانستند این مجله را پایه گذارى و منتشر سازند و از سوى دیگر، این دانش و تشخیص و خلوص نیت، با هدف خدمت به فرهنگ و جامعه بدون چشم داشت مادى، باعث ایجاد این مرکز تجمع و این پیوند و همکارى مبارک گردید.

متأسفانه کنار رفتن و یا رحلت بعضى از چهره هاى شاخص و اشتغال بعضى دیگر از اعظم به امور حوزوى و تدریس و تألیف و سپس مقید شدن به لوازم 'مرجعیت' باعث گردید این پیوند مبارک، به تدریج از هم بگسلد و علیرغم تعاون و همکارى بزرگواران در اداره امور حوزه و مرجعیت و...، از اهتمام به امور مجله مکتب اسلام - که از آغاز تهمت 'روزنامه نگارى' را به همراه داشت - بپرهیزند و شاید هم کثرت نشریات و مجلات حوزوى را هم که بى تردید بسیار مفید و ارزنده و سازنده هستند - باعث شده باشد که آن‌ها ضرورتى براى وقت گذارى در این امر احساس نکنند!

اما اگر دوستان کنونى شاغل در مجله، بخواهند مجله را به مرحله اوج برسانند، کاملاً امکان پذیر است... ولى یک تحول و حرکت اساسى لازم

دارد... وگرنه حرکت در مسیر نیم قرن پیش، مانند دو مجله 'هشتاد' و 'صد ساله' الازهر شریف، فقط با تکیه به سابقه خوب مجله در رساندن آن به مجد سابق، نمى تواند راه گشا باشد.

بدون اینکه زحمات دوستان کنونى شاغل در مجله را قدر نشناسیم، باید بگوییم که اگر خواستار برگشت به عهد طلایى مجله هستیم، ناگزیر باید به آن - در شکل و محتوى - تغییر کلى و اساسى بدهیم و حداقل، مانند بعضى از مجلات رنگى حوزه، که البته داراى محتوای ارزشمندى هم هستند، از لحاظ ظاهر و به قول عرب ها: 'اخراج فنى' هم به آن بپردازیم...

واقعاً من بعضى از شماره هاى مجله را که مى بینم، احساس مى کنم که مجله نه تنها 'درجا' مى زند!، بلکه در حال 'عقب گرد' یا 'برگشت به عقب!' - نیم قرن پیش - هم هست که این امر در نهایت، باعث انحلال طبیعى و خاموشى مجله خواهد بود و البته بیان قرآن درباره 'نکس در خلقت'، و 'من نعمه ننگسه فى الخلق!' فقط شامل انسان' نمى شود. دیگر پدیده هاى مادى هم چنین است با این فرق که انسان' قابل 'تجدید بنا' نیست.. و فرسوده مى شود.. اما پدیده هاى دیگر، - مثلاً مجله مکتب اسلام - مى توانند کاملاً تجدید قوا کنند و به تجدید بنا بپردازید.

و بى تردید یارى خداوند هم پشتیبان خواهد بود. تغییر در قطع و اندازه مجله، تبدیل ظاهر آن، و رنگ آمیزى صفحات به تناسب موضوعات، تکمیل کادر نویسندگان، یعنی استفاده از اشخاص جدید - علاوه بر قدیمی ها - در نوشتن مقالاتى نو، در زمینه هاى گوناگون، و در کل: غنا بخشیدن به محتوى، مى تواند در تکامل و پیدایش مجله اى 'جدید' تأثیرگذار باشد.. و بدین ترتیب مى تواند که مجله را به 'مجد سابق' برساند. البته این اقدام، کار سختى نیست. کمى همت مضاعف مى خواهد و تلاش و کوشش مضاعف... و این بى تردید، 'نشدنى' نیست بلکه کاملاً امکان پذیر است.

بررسى کیفیت مجلاتى که هم اکنون در حوزه علمیه قم و یا از سوى نهادهای دیگر در سراسر ایران منتشر مى گردد، مى تواند راه گشای چگونگى امر تحول و تکامل مجله بشود.

در آغاز به مجلات و نشریات قبل از پیدایش مجله مکتب اسلام اشارتى داشتید، پس از انتشار مکتب اسلام جریان حاکم بر عرصه نشریات چگونه بود؟

در واقع مى توان گفت که انتشار مکتب اسلام از حوزه علمیه قم، جرقه اى به افکار و اندیشه ها در حوزه ها زد که باعث شد فضلا و طلاب حوزه هاى ایران، به چاپ و نشر مجلات یا کتاب هاى جدید اقدام کنند...

براى نمونه باید اشاره کنم که فقط در حوزه علمیه قم چندین مجله و نشریه تحت عناوین: فصلنامه، سالنامه، مجله و یا سلسله انتشارات منتشر گردید که فقط مى توان به اسامى آنها اشاره کرد:

مکتب تشیع (سالنامه و فصلنامه) معارف جعفرى (سالنامه و فصلنامه) مکتب انبیا (فصل نامه) نسل جوان (ماهنامه و نشریات ضمیمه) نشریه کتابخانه مسجد اعظم (سالانه ده شماره منتشر مى گردید)

و سپس مجله پیام شادى براى کودکان، مجله نسل نو براى جوانان، مجله الهادى (فصلنامه به زبان عربى) که سردبیرى این نشریات اخیر را اینجانب به عهده داشتم که همه آن ها نیز به نوبه خود در روشنگرى افراد جامعه، در سطوح مختلف، نقش خاص خود را داشتند. البته غیر از این ها، مؤسسائى نیز بوجود آمدند که هر کدام به تهیه و چاپ نشریاتی در راستای اهداف نشر معارف اسلامی، اقدام کردند... مثلاً در دوران بعدى، نشریات مؤسسه: 'در راه حق' و 'به سوى اسلام' و نشریات دارالتبلیغ اسلامى در تیراژهاى بسیار گسترده اى

چاپ و بطور رایگان در سراسر ایران منتشر می گردید که هر کدام به نوبه خود آثار مثبت خود را داشتند و بی تردید هدف آن ها خدمت به فرهنگ و جامعه و تربیت نسل جدید و آگاهی بخش بر عموم مردم مسلمان ایران بود که قابل تقدیر و تقدیس است.

در صورت امکان گزارشی از مسیر انتشار مکتب اسلام از آغاز تا حال حاضر ارائه بفرمایید.
ارائه گزارش علمی - تحقیقی - تاریخی مستند درباره سیر انتشار مکتب اسلام از آغاز تا به امروز، کار آسانی نیست و در یک گفتگوی کوتاه هم مطرح ساختن آن ظاهراً غیر منطقی است؛ نیم قرن فعالیت فرهنگی در شرایطی کاملاً متفاوت و متغیر را نمی توان در سطوری یا صفحاتی چند مورد بررسی و بازبینی قرار داد. من امیدوارم که این امر را در خاطرات خود، - حدیث روزگار - بخش مربوط به نشریات قم، بطور مفصل مطرح سازم و برداشت های خود را مکتوب کنم.

من بطور کلی، در اشاره ای کوتاه باید بگویم: سیر کلی مجله مکتب اسلام از زمان آغاز و تاکنون، بی شک مثبت، مفید، ارزنده و قابل تقدیر است و بررسی چگونگی و تفصیلی آن را باید به وقت دیگر

موکول نمود.

به نظر حضرتعالی امکان دارد این مجله دوباره به دوران اوج خود بازگردد در این مورد چه پیشنهادی دارید؟

من از سالیانی دراز پیش، شاید از حدود چهل - پنجاه سال پیش، پی گیر مجله هایی بودم که تحت عنوان: 'الازهر' و 'منبر الاسلام' در مصر و از سوی دانشگاه 'الازهر' و 'مجمع البحوث الاسلامیه' وابسته به آن منتشر می شدند و می شوند. در مدت اقامت سه ساله اخیر در مصر هم شاهد عینی جریان این دو مجله بودم. یعنی شناخت عینی و حضوری نسبت به آنها پیدا کردم. متأسفانه باید بگویم که این دو مجله با حجمی و صفحاتی بسیار و قطعی بزرگ، در طول این مدت، و تا به امروز از لحاظ نوع محتوی و 'اخراج فنی' هیچ تغییری نکرده است.

سرمقاله، تفسیر قرآن، مباحث تاریخی، حدیث، اخبار الازهر و گزارش سمینارها و میزگردها، با چاپی معمولی مربوط به نیم قرن پیش و با کاغذی غیر مرغوب! و با رنگ و روغنی! بی رنگ! و پریده و نویسندگان همان شیوخ پیر و قدیمی الازهر که اگر علامه دهر هم باشند - با همه

آیت الله محقق داماد:

کج اندیشی دینی خطرناک تر از بی دینی است

استاد حوزه و دانشگاه گفت: اگر کج اندیشی دینی در جامعه ایجاد شود از بی دینی خطرناک تر است.

آیت الله دکتر سید مصطفی محقق داماد در همایش پیشگیری از وقوع جرم از دیدگاه قرآن با تسلیت ایام فاطمیه (س) اظهار داشت: تاریخ هیچگاه جرم بزرگی که پس از فرصت کوتاه رحلت پیامبر (ص) اتفاق افتاده است، را فراموش نمی کند. وی به اصطلاح جرم در قرآن اشاره کرد و افزود: تعبیرهای مختلفی از جرم در قرآن آمده و هر کدام معانی مختلفی دارند اما به هم نزدیک هستند.

آیت الله محقق داماد با بیان اینکه قرآن برای پیشگیری از جرم یک پیشنهاد دارد، تصریح کرد: این پیشنهاد تقوا بوده و با تقویت آن می توان جرم را ریشه کن کرده یا به حداقل رساند.

استاد حوزه و دانشگاه حفظ تقوا را امر آسانی ندانست و خاطرنشان کرد: به پیشنهاد قرآن تقوای توانمند جرم را براندازد یا به حداقل برساند.

وی قرآن را هدایت کننده متقین توصیف کرد و گفت: جنایت هایی که با عنوان دین در تاریخ انجام داده اند، کم نیست.

آیت الله محقق داماد با اشاره به اینکه در قرآن با دو تقوا مواجهیم، بیان داشت: یک تقوا مقدمه و زیربنای تقوای دیگر است و اگر اولی نباشد دومی نیز به وجود نمی آید.

استاد حوزه و دانشگاه تقوای نخست را پیش دینی معرفی کرد و افزود: تقوای دوم درون دینی است.

وی با تأکید بر اینکه تقوای پیشین درک و شعور دینی است که دین را انتخاب می کند، افزود: تقوای پیشین انسان را بدون هر گونه تعصب وارد دین می کند.

به گفته دکتر محقق داماد تقوای پسین بر اثر دستورات دینی رشد می کند.

استاد حوزه و دانشگاه قرآن را برای یک عده شفا نامید و تصریح کرد: قرآن برای

عده ای نیز موجب افزایش خسارت می شود. اگر کسی با عدم شعور و درک و براساس تقلید کورکورانه وارد دین شود و طبق جو کاذب به مکتبی گرایش پیدا کند، یک موجود خطرناک می شود.

وی با بیان اینکه اگر کج اندیشی دینی در جامعه ایجاد شود از بی دینی خطرناک تر است، خاطرنشان کرد: نقش هادیان دین در جامعه بسیار تأثیرگذار است و اگر کسی دین را خوب درک کند به درجه های بالا می رسد. به گفته استاد حوزه و دانشگاه، در حال حاضر این امر برای جامعه متدین مسیحی، یهودی و مسلمان وجود دارد.

وی تقوای پیشین را نخستین امر برای ورود به دین برشمرد و گفت: آمادگی پذیرش حرف حق موجب تقوای پیشین می شود.

به گفته دکتر محقق داماد، آتشی که یک نفر کج اندیش به نام دین برمی افروزد و اسلام را متهم می کند، ناشی از کج اندیشی دینی است. استاد حوزه و دانشگاه تقوا را نهاد بسیار پیچیده ذکر کرد و بیان داشت: پیش از دریافت دین باید تقوا داشت.

وی تقوا را نداشتن مرض قلبی تعریف کرد و اظهار داشت: اگر فرد با دل بیمار وارد دین شود آن دین انسان را شفا نمی دهد.

دکتر محقق داماد با اشاره به اینکه مومن کسی است که آماده باشد، قلب بیمار نداشته و حرف حق را بشنود، تصریح کرد: جنایت هایی که امروزه به نام دین در کشورهای مذهبی انجام می شود ناشی از عدم شعور دینی است. استاد حوزه و دانشگاه نقش هادیان دین در جامعه را موثر خواند و گفت: هادیان دینی بالاترین نقش را در اسلام برای انسان های کره زمین دارند.

وی خطر تهدید کننده آینده جهان را جنگ نفهمی دینی نامید و خاطرنشان کرد: در حال حاضر نیز گرفتار آن هستیم.

دکتر محقق داماد اخلاق را در جامعه بدون سرپرست عنوان کرد و اظهار داشت: مربی اخلاق در جامعه کم شده است و باید آن را

تقویت کرد.

استاد حوزه و دانشگاه با تأکید بر اینکه دادگستری به تنهایی نمی تواند از وقوع تمام جرایم جلوگیری کند، بیان داشت: نخستین امر برای پیشگیری از جرم، زدودن خرافه از جامعه است ضمن اینکه دین واقعی را باید به مردم نشان داد.

وی بر ارائه دین صحیح، پاک و بی آلاشی توسط قضات و روحانیت به جامعه تأکید کرد و افزود: دین بدون آلودگی به خرافه باید به مردم عرضه شود و خودمان نیز متدین به آن باشیم.

محقق داماد ارائه دین نادرست به همراه بی شعوری به مردم را خطرناک توصیف کرد و اظهار داشت: این دین مردم را تربیت نمی کند و موجب جنایت می شود.

استاد حوزه و دانشگاه آمادگی انسان برای درک دین را جوهر اصلی اسلام معرفی کرد و گفت: الگوهای اخلاقی که در گذشته در جامعه وجود داشتند، امروزه کم شده اند. وی با اشاره به اینکه اخلاق تنها ذکر نیست، تصریح کرد: اخلاق از بین بردن هوای نفس و شکستن گناه است.

دکتر محقق داماد عدم وجود الگوهای اخلاقی را از کمبودهای جامعه برشمرد و خاطرنشان کرد: نسلی که انقلاب را به پا داشته به پاس عفت، اخلاق و نتیجه ۱۴۰۰ سال تلاش روحانیت است و باید مواظب باشیم آن را از بین نبریم.

استاد حوزه و دانشگاه تقویت و تربیت اخلاقی را سبب جلوگیری و پیشگیری از جرم در جامعه خواند و بیان داشت: تقوا و دین باید در سایه شعور به مردم ارائه شود.

وی خطر دین ناآگاهانه در جامعه را بیشتر از بی دینی معرفی کرد و بیان داشت: دین را باید عمیقاً شناخت و به مردم شناساند و در آن صورت آمار جرم و جنایت در جامعه کاهش می یابد.

محقق داماد با تأکید بر اینکه قضات باید الگوی شجاعت، معرفت و اخلاق در جامعه باشند، خاطرنشان کرد: اگر فساد درون جامعه قضایی رخنه کند، کشور از دست می رود.

بعضی شهرستان ها را ببینید و آن وقت مجله ما را با آنها مقایسه کنید، هم از لحاظ محتوا و هم از لحاظ اخراج فنی! آنوقت پاسخ در مورد سؤال شما بدست می آید.

پس با استمرار این وضع، مجله به دوران پیشین خود باز نمی گردد. اما اگر با جهشی تکاملی، انقلابی و همه جانبه در مجله به وجود آید، بی تردید مجله می تواند از دوران پیشین خود هم پیشی بگیرد. پیشنهاد من ایجاد تغییر و تحول اساسی و بنیادی در همه امور مجله است و این کار با توجه به امکانات و شرایط موجود و تسهیلاتی که در اختیار همگان است، کاملاً امکان پذیر است و فقط در این صورت خواهد بود که مجله خواهد توانست جایگاه پیشین خود را بازیابد و با توجه به سابقه طولانی نیم قرن مقاومت در انتشار و حرکت در مسیر اهداف معنوی نخستین که مؤسسين محترم، به دنبال تحقق آن بودند، می تواند از دیگر نشریات هم چند گام جلوتر باشد.

توجه به مسئله زمان و مکان و تهیه و نشر مقالات و مباحث فکری مورد نیاز جامعه امروز ما در قرار گرفتن در جایگاه نخستین، بی تردید نقش اساسی و تأثیرگذار، به عهده خواهد داشت!

حجت الاسلام دکتر احمد احمدی بیان کرد:

هشدار در مورد کتاب های مروج

عرفان های کاذب

رئیس انتشارات سمت با تأکید بر لزوم تألیف کتابهای دینی درسی در قالبهای مختلف ادبی نسبت به عدم پیوند اجزای جامعه در تربیت دینی و اخلاقی دانش آموزان و انتشار کتابهای مروج عرفانهای کاذب به نام کتاب دینی هشدار داد. حجت الاسلام دکتر احمد احمدی رئیس سازمان مطالعات و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ارزیابی کتابهای دینی درسی را سخت توصیف کرد و گفت: در این تردید نیست که مردم علاقمند به کتابهای خوب هستند اما می توان برای بیان مباحث دینی آن را در قالب رمان، داستانهای کوتاه و گاه مصور، به زبان ساده بیان کرد همانگونه که شهید مطهری در کتاب داستان راستان روایات اسلامی را بیان کرد.

وی وضعیت کتب درسی در حوزه دین را رو به پیشرفت خواند و تأکید کرد: البته جو عمومی جامعه نیز به اقبال در این مسئله تأثیر دارد.

دکتر احمدی بر تأثیر رابطه معلم و شاگرد در فضای تدریس دینی تأکید کرد و گفت: مربی باید با درک فضای کلاس، نیاز دانش آموزان و دانشجویان را به مباحث رصد کند تا بتواند در فضای سالم در قالب گفتگو مطالب دینی را به زبانی مناسب انتقال دهد.

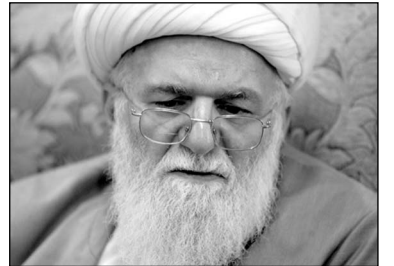
وی با اشاره به تأثیر تهاجم فرهنگی و آلودگیهای اخلاقی از طریق رسانه های مجازی و ماهواره بر جوانان کشور بر چاره اندیشی نظام سیاسی کشور تأکید کرد و گفت: باید والدین را نیز در روند آموزه های دینی مشارکت داد اما متأسفانه آن پیوندی که باید بین همه اجزای جامعه برای پرورش دینی فرزندان برقرار باشد، برقرار نیست شاید یک معلم یا یک مدیر در مدرسه خوب تدریس کند اما اگر یک معلم دیگر یا پدر و مادر یا یکی از مسئولان کشور رفتار مناسبی نداشته باشند نمی توان به هدف اصلی که تربیت دینی است، دست یافت.

رئیس انتشارات سمت در مورد انتشار برخی کتابهای عرفانهای کاذب به اسم کتابهای دینی گفت: به نظر می رسد دستهایی در کار باشد؛ خیلی از این عرفانهای کاذب جنبه سیاسی دارد چون نظام ما نظام دینی است پس با ابزار به ظاهر دینی با آن برخورد می کنند و نتیجه آن می شود که اینهمه عرفانهای کاذب و انحرافی به وجود آمده است.

وی در پایان تصریح کرد: واقع این است که اگر بخواهیم پیراسته و پالوده از مسائل خرافی کار کنیم زمینه بسیار زیاد است. می شود در حوزه دین برخلاف آنچه به صور خرافه عرضه می کنند یک سلسله امور حقیقی را مستند عرضه کرد و نباید با این کارها در عالم غیب را بست و غیب - که یک حقیقت است - را به مشت خرافه تبدیل کرد.

آیت الله تسخیری در کنفرانس ائتلاف جهانی علیه تروریسم:

هر صلی که با عدالت سازگار نباشد، صلح نیست

آیت الله محمدعلی تسخیری، در مراسم افتتاحیه کنفرانس ائتلاف جهانی علیه تروریسم برای صلح عادلانه، ابراز امیدواری کرد که همه تلاشگران عرصه مبارزه با تروریسم با یکدیگر هم‌قسم شوند و اجازه ندهند کشورهایی که خود اساس تروریسم و دردسره‌های بزرگ برای بشریت هستند رهبری حرکت بشر علیه تروریسم را عهده‌دار شوند.

آیت الله تسخیری دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در این سخنرانی که پیش از ظهر امروز در سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی و در جمع علما و شخصیت‌های برجسته از کشورهای اسلامی و همچنین علمای دیگر ادیان انجام داد، اظهار داشت: عنوان این کنفرانس دارای سه واژه مهم است که یکی از آنها، تبیین‌کننده هدف اجلاس یعنی تحقق صلح عادلانه است، دیگری تروریسم به عنوان بزرگترین مانع در برابر این هدف و سوم واژه ائتلاف جهانی است که ضرورت اصلی مبارزه با این عقبه و این مانع مهم و بزرگ است.

وی با اشاره به اینکه بانی شدن جمهوری اسلامی ایران برای برگزاری این اجلاس، یک امر طبیعی است، افزود: جمهوری اسلامی برای تحقق آرمان‌های بزرگ بشریت فعالیت می‌کند و صراحتاً می‌گویم که همچنان که اسلام دین فطرت و انسانیت است، جمهوری اسلامی نیز جمهوری فطرت، جمهوری انسانیت و جمهوری همکاری در راه بر و تقواست.

آیت الله تسخیری، صلح را یکی از منت‌های الهی دانست که خداوند بر بشریت نهاده است و گفت: اسلام به مقتضای اینکه دین ارحم

الراحمین است، مسئله امنیت انسانی را دنبال می‌کند و امنیت را یکی از منت‌های الهی می‌داند کمالینکه صلح را نیز یکی دیگر از منت‌های خداوندی بر بشر می‌شمارد؛ آیه‌ای که به این معنا اشاره دارد آیه «وَأَن جَنَحُوا لِّلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا» است. وی افزود: حتی خداوند در این مسیر تعهد کرده که اگر دشمن بخواهد فریبکاری کند، جلوی فریب او را می‌گیرد؛ آنجا که می‌فرماید «وَأَن یَّرِیدُوا أَن یَخْذَعُوا فَإِنَّ حَسْبَ اللَّهِ هُوَ الَّذِیْ أَیْدُکَ بَصْرَهٗ وَبِالْمُؤْمِنِیْنَ وَآلَفَ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِی الْأَرْضِ جَمِیعًا مَا أَلْفَتْ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَکِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَیْنَهُمْ أَنَّهُ عَزِیزٌ حَکِیمٌ».

آیت الله تسخیری با اشاره به اینکه خداوند منت‌های بسیاری بر بشر نهاده، خاطر نشان کرد: فرستادن انبیا، وراثت زمین و حتی خود اسلام منت‌هایی است که خداوند بر بشر نهاده است.

وی در بخش دیگر سخنان خود به بحث صلح عادلانه پرداخت و گفت: صلح عادلانه، صلی است که چارچوب و لازمه دارد. در دنیا، بسیاری هستند که به دنبال صلح‌اند؛ حتی امروز زدها و صهیونیست‌ها هم به دنبال صلح هستند ولی مهم این است که انسان صلح عادلانه را دنبال کند.

وی در توضیح این مطلب اضافه کرد: امور نیکوی بسیاری هستند که در اصل خود خوب و احسن هستند مانند راستگویی، امانتداری، مساوات، رحمت، ایثار و غیره ولی در همه این امور نیز چارچوب مهم است و آن چارچوب عدالت است؛ اما خود عدالت یک حسن مطلق است؛ به این معنا که هر چیزی که ثابت شود عادلانه است خوب است. نمی‌توانیم هیچ امر عادلانه‌ای را بد بدانیم.

وی تأکید کرد: عدالت در اندیشه همه فلاسفه مطلقاً حسن است و هر چیزی که با عدالت سازگار نباشد یا قبیح است یا دست کم حسن نیست.

آیت الله تسخیری، عدالت را مطلوب خداوند و مطلوب فطرت الهی دانست و گفت: نمی‌توان صلی را خوب دانست که عادلانه نیست. دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب

توجه به وحدت اسلامی از اولویت‌های مرکز تحقیقات حج می‌باشد

بعد از تغییر و تحولاتی که در ساختار بعثه مقام معظم رهبری اتفاق افتاد، این مرکز مستقل شده و مستقیماً زیر نظر نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت قرار گرفت. کارهای پژوهشی و تحقیقاتی این مرکز در پنج گروه پژوهشی اخلاق و اسرار، کلام و معارف، مطالعات اجتماعی، فقه و حقوق، تاریخ و سیره در حوزه حج و زیارت دنبال می‌شود. به علاوه، همایش‌های مختلفی که در حوزه حج و زیارت برگزار می‌شود، نیز در این مرکز پیگیری و دنبال می‌شود. یکی از این همایش‌ها، همایش حج و جهانی شدن بود که در سال گذشته یک همایش مقدماتی برگزار شد و قرار است که این همایش ان شالله در سال‌های بعد در ابعاد مختلف سیاست، امنیت، فرهنگ و اقتصاد دنبال شود و به صورت بین‌المللی در آینده برگزار گردد.

با توجه به اینکه گفته می‌شود حج نماد وحدت اسلامی است، این مرکز در حوزه تقریب بین مذاهب و وحدت اسلامی چه کارهای را به انجام رسانیده است؟

نظر به اینکه در موضوع حج محوری ترین مسئله‌ای که باید مورد توجه واقع شود، مسئله وحدت و همگرایی بین فرق اسلامی است،

اصولاً در بعثه مقام معظم رهبری و به ویژه در این مرکز توجه به وحدت اسلامی جزو اولویت‌ها و سیاست‌های ماست. هرگونه مسئله و تشکی که بخواهد به این اصل محوری ضربه وارد کند، اعم از فضاهای توهین آمیز و تحقیر آمیز یا فضاهایی که به اختلاف بین فرق اسلامی دامن بزند، شدیداً در آثار خودمان از آنها پرهیز می‌کنیم و هر نوع واژه و مفهومی که به شکلی ضربه به موضوع وحدت بزند، در آثار ما نخواهد بود. به پژوهشگران خود توصیه کرده ایم که ما بایستی اهل منطق باشیم و پژوهش‌ها و آثاری که در حوزه‌های مختلف در این مرکز انجام می‌پذیرد، بایستی بر محور وحدت و همگرایی بین فرق اسلامی استوار باشد. بنابراین بحث اساسی که مرکز تحقیقات حج و زیارت در آثار خود دنبال می‌کند، بحث وحدت است. یکی از مسائل راهگشا در این حوزه، تبیین دیدگاه‌های حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری می‌باشد که در گروه مطالعات اجتماعی به آن پرداخته می‌شود. بعضی از آثار هم که به صورت خاص آثار تقریبی هستند، در دستور کار مرکز تحقیقات حج قرار دارند.

امام جمعه قروه:

وجود حضرت فاطمه (س) برای همه مسلمانان

از مذاهب مختلف نعمتی بزرگ است

به گزارش تقریب (تنا)، «حجت الاسلام صفیرعلی احیا» در گفت و گویی در سنج، اظهار داشت: زنده نگهداشتن ایام سوگواری ائمه اطهار (ع) به نوعی تکریم و احترام نهادن به پیامبر گرامی اسلام و خاندان بزرگوار ایشان است و هم‌اکنون در استان کردستان مسلمانان شیعه مذهب و سنی مذهب در کنار همدیگر با انسجام و اتحادی وصف ناشدنی و حضوری گسترده در مساجد و تکایا و حتی حسینیه‌ها اقدام به برپایی برنامه‌های ویژه این ایام خاص می‌کنند.

وی افزود: در ایام فاطمیه نیز مردم مسلمان کردستان از مذاهب مختلف اسلامی با حفظ شئون و احترام ویژه به محضر بزرگ بانوی بشریت برنامه‌های مختلفی را اجرا می‌کنند و حتی در بعضی از برنامه‌ها هموطنان اهل سنت استان هزینه‌های برپایی برنامه‌ها را برعهده گرفته و مشارکت چشمگیری دارند. امام جمعه قروه خاطر نشان کرد: اسلام کامل‌ترین و جامع‌ترین مکتب الهی بوده و همه مسلمانان از مذاهب مختلف اسلامی، وجود ائمه اطهار (ع) و فرزندان رسول الله (ص) را از والاترین نعمت‌ها دانسته و تبعیت از سیره و سنت ائمه اطهار (ع) را زمینه ساز هدایت و تعالی خویش می‌دانند.

حجت الاسلام احیا، وجود بانو فاطمه (س) را حقیقتی بهشتی و مصداق کامل کثر و صدیقه طاهره دانسته و با اشاره به احادیث نبوی و عقاید مذاهب اسلامی در باره شأن و جایگاه والای بزرگ بانوی بشریت، اظهار داشت: سخنان گهربار آن حضرت در اصول و فروع دین برای همه مسلمانان مورد توجه ویژه بوده و وجود مطهر ایشان در فلسفه مکتب رسول الله (ص) نعمت بزرگی از سوی خداوند تعالی برای همگان است.

وی افزود: هر چند عمر ظاهری حضرت زهر (س) کوتاه بود اما پیام‌ها، عبرت‌ها و درس‌های زندگی آن حضرت تأقیامت مشعل فروزان و هدایتگر انسان‌های طالب کمال و ره‌جویان طریق معنوی و عرفان است و باید مسلمانان از مذاهب مختلف اسلامی سیره و سنت این بانوی گرامی را همواره مدنظر داشته و از شخصیت قدسی ایشان در عرصه‌های مختلف زندگی تأسی بجویند.

دستیار و مشاور عالی مقام معظم رهبری:

دشمنان اسلام با نام اسلام و قرآن به

جنگ مسلمانان آمده‌اند

سردار سرلشکر سیدیحیی صفوی در مراسم گرامیداشت سالروز سفر پرخیر و برکت مقام معظم رهبری به کردستان و سالروز آزادسازی شهر سنج در سال ۵۹ که در سالن مولوی دانشگاه کردستان در سنج برگزار شد از مردم کردستان به عنوان وفادارترین و ولایت‌مدارترین مردمان میهن اسلامی یاد کرد و افزود: عزت، اقتدار و امنیت کنونی ایران اسلامی مرهون خون هزاران شهید گلگون کفن است. وی افزود: امروز اگر استان کردستان با امنیت و آرامش تمام به آبادانی و توسعه رسیده است حاصل ایثار و از خودگذشتگی هزاران شهید بومی و غیربومی است که بعد از پیروزی انقلاب در مقابل به گروه‌های ضد انقلاب و همچنین در طول هشت سال دفاع مقدس در برابر دشمنان ایستادند و حتی یک وجب از این خاک مقدس را به دست دشمنان ندادند.

سرلشکر صفوی اظهار داشت: امروز دشمنان با توطئه انحراف فکری و اعتقادی وارد میدان مبارزه با مسلمانان شده‌اند و با اجیر کردن گروه‌های تکفیری و انحرافی با نام اسلام و قرآن در برابر اسلام، اعتقادات دینی و همه باورهای مسلمانان ایستاده‌اند و با حمایت دشمنان اسلام و انقلاب به دنبال ترویج افکار ضداسلامی، ایجاد تفرقه و نفاق در بین مذاهب اسلامی هستند. وی خاطر نشان کرد: امیدواریم که مردم ولایت‌مدار و متدین کردستان از جمله روحانیون، مسئولان و نیروهای نظامی همچون گذشته درخشان‌شان در راستای خنثی‌سازی توطئه‌های افراد دست‌نشانده و گروه‌های منحرف به خوبی وارد عمل شده و تمام توان خویش را برای خنثی کردن توطئه‌های آنان به کار گیرند.

صفوی مردم کردستان را یکی از وفادارترین و ولایت‌مدارترین مردمان ایران اسلامی دانست و افزود: عمق شناخت نظام اسلامی از این مردم، در نحوه رفتار و توجه مسئولان دولتمردان به توسعه و آبادانی همه جنبه‌های این استان شهیدپرور کاملاً مشهود است. وی با اشاره به آزادسازی سنج در ۲۲ اردیبهشت ۵۹ خاطر نشان کرد: آزادسازی سنج یکی از بزرگ‌ترین اتفاقاتی بود که بسیاری از توطئه‌های دشمنان را که در شهرهای دیگر ایران در حال شکل‌گیری بود خنثی کرد

حجت الاسلام والمسلمین اوحدی خبر داد:

حضور فعال مجمع تقریب با ۲۰۰ عنوان کتاب در نمایشگاه

کتاب تهران

معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی از حضور مجمع تقریب در ۲ بخش عمومی و بخش کتب عربی دریست و چهارمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران خبر داد.

حجت الاسلام والمسلمین اوحدی در بازدید از غرفه های مجمع تقریب در نمایشگاه کتاب در گفتگو با تقریب با اعلام این خبر خاطر نشان کرد: انتشارات مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب در نمایشگاه حضور یافت که تعدادی از آنها چاپ اولی و برخی نیز با ویرایش جدید هستند.

وی با اشاره به عناوین کتابهایی که برای اولین بار در نمایشگاه عرضه شد، گفت: کتاب هایی مانند المناهج التفسیریة، مسیرة التقرب، موسوعة اعلام الدعوة والوحدة والاصلاح، فقه الامام علی(ع)، الاجل فی فقه الاسلامی، الامة بین المذهبیه و الطائفیه، آمت اسلامی از تنوع مذهبی تا فرقه گرایی، المعجم الوسیط فی ما یخص الوحدة و التقرب، بؤادر المدرسه التقریبیه، المبانی الفقهیة لثورة الامام حسین بن علی(ع)، حول القرآن، القواعد العامه فی فقه المقارن و الاصول العامه فی فقه القرآن از جمله این عناوین است.

معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی افزود: کتابهای القواعد الفقهیة والاصولیة و دوره دو جلدی کنزالعرفان فی فقه القرآن و همچنین دوره ده جلدی طلایه داران تقریب نیز با ویراستاری جدید در معرض نمایش قرار گرفت.

وی با بیان اینکه امسال فضای بیشتری به غرفه های مجمع از سوی مدیریت نمایشگاه به دلیل توسعه انتشارات این مجمع اختصاص یافت، اظهار داشت: با توجه به اینکه کتابهای مجمع در موضوع مربوط خود به ویژه درباره مسائل جهان اسلام و موضوع وحدت و تقریب و استخراج علمی مشترکات فرق اسلامی دستاوردهای منحصر به فردی داشته، طبیعی است که مورد توجه جویندگان اینگونه موضوعات قرار گیرد.

حجت الاسلام و المسلمین اوحدی از حضور کتب مجمع در بخش برترینهای نمایشگاه خبر داد و تصریح نمود: در غرفه کتب برتر سال ۶ عنوان از کتابهای مجمع که در مسابقات کتاب سال کشور، حایز رتبه شده اند به معرض نمایش قرار گرفته و همچنین کتاب جهانی شدن و جهان اسلام در غرفه جهانی نمایشگاه عرضه شد.

وی با بیان اینکه برای اولین بار برخی از کتب انتشارات مجمع به صورت کتاب سی دی هم عرضه شده، اظهار داشت: از جمله کتابهایی که با استقبال قابل توجه بازدید کنندگان قرار گرفته می توان به کتابهای فقه امام علی(ع)، امام مهدی در آئینه روایات شیعه و اهل سنت و موسوعة تاریخ العلاقات بین العالم الاسلامی الغرب اشاره کرد.

حجت الاسلام مبلغی:

فعالیت های تقریبی در پاکستان افزایش می یابد

حجت الاسلام والمسلمین احمد مبلغی مدیر مرکز تحقیقات مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با اشاره به دیدار امروز خود با پروفیسور سجاده علی اسطوری از اساتید دانشگاه پاکستان خاطر نشان کرد: دو طرف فضای تقریبی در پاکستان را بسیار رو به رشد ارزیابی کردند و بر افزایش حجم فعالیت های تقریبی در این کشور تاکید داشتند. وی خاطر نشان کرد: از دید ما پاکستان به عنوان یک کشور اسلامی است که باید حساب ویژه ای برای فعالیت های تقریبی روی آن باز کنیم.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی هم چنین با اشاره به اظهارات دکتر اسطوری گفت: وی معتقد بود در پاکستان فضای تقریبی خوب است، اما باید بهتر از این باشد و یکی از نیازهای ما در پاکستان کمبود مجلات تقریبی و اسلامی است که به شدت نیاز به این مجلات و مقالات در پاکستان داریم.

مبلغی ادامه داد: به گفته وی از آنجا که در پاکستان فضای اختلافات قومی و تعصبات مذهبی بیداد می کند، دانشگاهیان پاکستان می توانند با استفاده از این مجلات و مقالات تقریبی و اسلامی نقش خوبی ایفا کنند.

وی با بیان اینکه از نظر این استاد دانشگاه اختلافات فقهی که در پاکستان وجود دارد بیشتر در سطح عوام و بحث های کلامی بیشتر در سطح دانشگاهی مطرح است، افزود: این استاد دانشگاه پاکستان در مورد برگزاری دومین دور کنفرانس وحدت اسلامی در این کشور خواستار حمایت بیشتر از سوی ایران بود. هم چنین وی معتقد بود باید از علمای پاکستانی برای شرکت در کنفرانس وحدتی که در جمهوری اسلامی ایران برگزار می شود بیشتر دعوت به عمل آید.

وی هم چنین در ادامه این گفت وگو با اشاره به برگزاری کنفرانس شهیدین از ۹ تا ۱۵ خرداد در کشور لبنان افزود: در این کنفرانس ۵۰ کتاب موسوعه شهیدین رونمایی می شود و با سخنرانی رئیس مجلس لبنان پیام رئیس مجلس شورای اسلامی ایران نیز قرائت خواهد شد. وی خاطر نشان کرد: در این همایش ۶ روزه در قالب کمیسیون ها و میزگردهای تخصصی مباحث فقهی، اصولی، کلامی، عرفانی و اندیشه های شهیدین در علوم دیگر اسلامی و رویکردها و شیوه های تقریبی و وحدتی شهیدین در دو زمینه علم و عمل مورد بررسی قرار می گیرد.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی خاطر نشان کرد: این کنفرانس از سوی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و با همکاری نهادهای لبنانی و ایرانی و با حضور اندیشمندان و شخصیت های علمی دانشگاهی و حوزوی جهان اسلام برگزار خواهد شد.

وحدت از دیدگاه فقه اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین سید جلال الدین میرآقایی

سنت است، تقیه مسلمانان در برابر سایر مسلمانان است، که اهل سنت آن را انکار می کنند ولی شیعیان به آن عمل می کنند و آن را یکی از عوامل وحدت می دانند و در توضیح آن بیان می کنند که علل تقیه سه چیز است:

۱- ترس از جان یا مال نسبت به خود یا دیگران که به آن تقیه خوف یا اضطراب می گویند.

۲- تقیه جهت همراهی کردن با سایر مسلمانان و به هم نزدن وحدت آنان که به آن تقیه مدارات می گویند.

۳- تقیه کنمان یا پنهان نگه داشتن اسرار مسلمانان.

امام خمینی(رضوان الله علیه) در کتاب الرسائل می فرماید: تقیه گاهی به خاطر ترس است و گاهی هم از روی مدارا، ترس گاهی به خاطر احتمال ضرر بر جان یا آبرو و یا مال و ... فرد تقیه کننده است و یا به خاطر احتمال آسیب رسیدن به برادران مؤمنش و یا احتمال ضرر به حوزه اسلام؛ مثلاً ترس آن داشته باشد که ترک تقیه موجب اختلاف و تفرقه بین مسلمانان شود و این اختلاف و تفرقه به حوزه اسلام آسیب رساند.

مراد از تقیه مدارات آن است که هدف وحدت کلمه مسلمانان باشد از راه تحبیب قلوب غیرشیعیان و جلب محبت آنان، بدون آنکه ترس از آسیب رساندن آنها باشد.

شیعیان با تمسک به اصل تقیه مداراتی - بدون اینکه ترسی از اهل سنت داشته باشند - به گونه ای اعمال و عبادات خود را انجام می دهند و در زندگی سیاسی، اجتماعی و تبلیغاتی خود عمل می کنند که احساسات برادران خود را تحریک نکنند، به مقدسات آنها توهین ننمایند، باعث تفرقه و جدایی بین مسلمانان نشوند و مصالح عالیّه مسلمانان را در هر صورت رعایت نمایند. قطعاً وفاداری به این اصل به گونه ای که توضیح داده شد اگر از سوی همه فرق و مذاهب اسلامی رعایت شود تضمین کننده وحدت است و بسیاری از کینه ها و کدورت ها را زایل نموده، باعث تألیف قلوب مسلمانان خواهد شد.

فقه شیعه به همین منظور روابط برادرانه بین شیعیان و سایر برادران مسلمان خود را بر پایه این اصل خردمندانه و قرآنی تعریف می نماید. امامان اهل بیت هم بر اساس همین اصل تقیه، شیعیان خود را تشویق می کردند تا با سایر مسلمانان برادرانه رفتار کنند و در روابط و مناسبات خود بر اصل برادری و وحدت تأکید نمایند، همانگونه که خود با علما و دانشمندان مذاهب اسلامی و نیز با توده های مردمی آنها دوستانه و برادرانه رفتار می کردند. امام مالک بن انس می گوید: من وارد بر امام صادق، جعفر بن محمد(ع) می شدم او مخدّهای برایم فراهم می ساخت و از من قدرشناسی می کرد و می فرمود: ای مالک من تو را دوست دارم. من با این فرمایش او شاد می شدم و خدا را شکر می کردم. او از یکی از این سه حالت خارج نبود یا روزه بود یا در نماز بود و یا ذکر خدا را بر زبان داشت. او از عابدان و زاهدان بزرگ بود و از کسانی بود که از خدا می ترسند. او بسیار حدیث می گفت، خوش مجلس و بسیار سودمند بود. هرگاه که می گفت قال رسول الله، رنگش سبز و زرد می شد و تا جایی که دوستانش او را نمی شناختند....

این رفتار دوستانه امام صادق با امثال مالک سبب این می شد که بسیاری از علمای اهل سنت مثل ابوحنیفه، مالک، سفیان ثوری و ... در محضر درس او حاضر می شدند، به گونه ای که رقم بسیار بالایی از شاگردان امام صادق از اهل سنت بودند، همچنانکه بسیاری از آنها قبل از امام صادق شاگرد امام باقر و امام سجاده بوده اند و با آنها همنشینی می کرده اند. بعد از امام صادق(ع) مجالس علمای مذاهب با امام علی بن موسی الرضا(ع) و امام جواد(ع) هم بسیار مشهور و معروف است.

فقه مترقی اسلام که ضامن سعادت دنیا و آخرت انسان ها است، مسلمانان را به وحدت و همبستگی فرا می خواند. بسیاری از شعائر دینی که فقه اسلام عهده دار بیان احکام آن است، خود نماد وحدت مسلمانان به شمار می رود و برپایی هدفمند آنها با عطف توجه به فلسفه تشریعیشان، مسلمانان را به وحدت می رساند. از جمله این احکام و شعائر نمازهای جماعت، جمعه، عید فطر، عید قربان، آیین شکوهمند حج و توجه به کعبه است.

علاوه بر این شعائر شکوهمند، به برخی اصول فقهی نیز می توان اشاره کرد از جمله: اصل تقدم اهم بر مهم و اصل تقیه.

الف: اصل تقدم اهم بر مهم

معنای لغوی واژه های این اصل به قرار زیر است:

واژه مهم در لغت به معنای چیزی یا کاری است که مورد اهتمام افراد و از نظر دینی و یا عقلی در زندگی انسان دارای ترجیح است. اما اهم، یعنی چیزی یا کاری که در درجه اهمیت و ترجیح بالاتری قرار دارد که معمولاً انسان ها نمی توانند از منافع و مصالح آن صرف نظر کنند. هرگاه انسان در برابر دو امر بااهمیت قرار گیرد که انجام هر دو برایش امکان پذیر نباشد و ناگزیر باشد که از بین آنها یکی را انتخاب کند، هر انسان عاقلی گزینه ای را انتخاب می کند که دارای اهمیت بیشتری است.

در همه امور زندگی این امر مصداق دارد، از جمله در امور دینی از باب مثال: اگر انجام واجبی مثل نماز یا نجات جان انسانی که در حال غرق شدن است تراحم پیدا کند، عقل و شرع حکم می کند که انسان نمازش را بشکند و جان انسان را نجات دهد هرچند این کار منجر به قضا شدن نماز شود.

وحدت اسلامی موضوعی است که خداوند متعال، پیامبر اعظم و ائمه معصومین به آن اهتمام بسیار داشته اند و قوام جامعه اسلامی را به رعایت آن دانسته اند، حال اگر انجام یک حکم فرعی اسلامی یا یکی از شعائر مذهبی در تراحم با آن باشد یا انجام آن شعار مذهبی باعث بدبینی و سوء تفاهم مسلمانان نسبت به مذهب مورد قبول انسان باشد و یکدستی و اتحاد مسلمانان را به هم بزند، بر اساس این قاعده باید وحدت اسلامی را که دارای اهمیت بیشتری است بر انجام آن حکم مذهبی مقدم داشت.

ب: اصل تقیه

از اصول مورد قبول در فقه شیعه اصل تقیه است. تقیه به معنای آن است که انسان در حالاتی استثنایی عملی بر خلاف معتقدات و باورهای درونی خود انجام دهد. مثلاً در مقابل کفار، اسلام خود را پنهان نماید و یا حتی برای حفظ جان از آن بیزاری جوید.

اصل تقیه ریشه در قرآن مجید دارد آنجا که خداوند می فرماید: لَا يَتَخَذَ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ، الا ان تتقوا منهم تقية و يحذرکم الله نفسه و الی الله المصیر مؤمنان نباید کافران را به جای مؤمنان به دوستی بگیرند، و هر کس که چنین کند در هیچ چیز (او را) از دوستی خدا بهره ای نیست، مگر آنکه از آنان به نوعی تقیه کنید و خداوند شما را از (عقوبت) خود می ترساند و بازگشت همه به سوی خدا است. ۱.

من کفر بالله من بعد ایمانه الا من اکره و قلبه مطمئن بالایمان و لکن من شرح بالكفر صدرا فعليههم غضب من الله و لهم عذاب عظیم.

هر کس پس از ایمان آوردن، به خدا کفر ورزد عذابی سخت خواهد داشت مگر آن کس که مجبور شده ولی قلبش به ایمان اطمینان دارد. لیکن هر کس سینه اش به کفر گشاده گردد، خشم خدا بر آنان است و برایشان عذابی بزرگ خواهد بود. ۲.

تقیه در برابر کفار مورد قبول همه مسلمانان است. در زمان پیامبر اکرم(ص)، هم برخی از اصحاب آن حضرت به آن عمل کردند. آنچه مورد اختلاف بین شیعیان و اهل

۱- سوره مبارکه آل عمران، آیه ۲۸

۲- سوره مبارکه نحل، آیه ۱۰۶

آیت الله استادی:

مساجد ما خلوت است چون تشیع ما ضعیف است

آیت الله استادی، در مراسم گرامیداشت حضرت فاطمه زهرا(س)، اظهار داشت: توسل به حضرت فاطمه(س) از سوی شیعیان، بهانه ای برای وهابیان است که این کار ما را شرک بدانند در حالی که این توسل ما به سه صورت مختلف صورت می گیرد.

وی افزود: یک بار توسل ما به گونه ای است که مستقیم حضرت را خطاب قرار می دهیم که بین ما و خداوند واسطه شود تا گناهان ما مورد بخشش و حوائج ما برآورده شود، این چیزی است که تمامی علمای شیعه آن را بی اشکال می دانند.

امام جمعه قم، خطاب به وهابیان گفت: کجای این کار که از شخصی که در درگاه خداوند آبرو دارد، بخواهیم واسطه ما و خداوند شود، شرک است؟

وی در بیان نوع دوم توسل به حضرت زهرا(س) گفت: گاهی حضرت زهرا(س) را مستقیم خطاب قرار نمی دهیم، و خطاب اصلی ما به سوی خداوند است؛ به این صورت که می گویم خدایا به حق حضرت زهرا(س) حوائج ما را برآورده کند.

آیت الله استادی در بیان نوع سوم توسل نیز تصریح کرد: نوع سوم به این صورت است که از خود حضرت زهرا(س) می خواهیم حوائج ما را برآورده کند؛ معنی این کار این است که ما معتقدیم که خدای متعال به فاطمه زهرا(س) خصوصیتی داده است که می تواند مشکل ما را حل کند؛ ما در این جا فاطمه زهرا(س) را خدا نمی دانیم، اما آبرو دار و به عنوان شخصی قبول داریم که خداوند این قدرت را به او داده است، که این را هم نمی توان شرک نامید.

وی افزود: ما معتقدیم که هیچ بنده ای حتی ائمه اطهار (ع) و حضرت زهرا(س) از خودشان قدرتی غیر از قدرت خداوندی ندارند و این چیزی است که خود ائمه اطهار(ع) نیز به آن معتقدند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تأکید کرد: این سه گونه توسل همواره در مذهب شیعه بوده و خواهد بود و قطعا این گونه توسل ها، هیچ شائبه شرکی در آن وجود ندارد.

وی افزود: این گونه توسل ها، نه تنها هیچ شائبه شرکی در آن نیست، بلکه شاهد قرآنی و استدالات فقهی نیز برای اثبات دارد.

آیت الله استادی در ادامه سخنان خود خاطرنشان کرد: وهابی ها معتقدند که پیامبر اسلام(ص) و... که از دنیا رفته اند، دیگر تمام شده اند، حال آن که ما شیعیان معتقدیم که توسل به آن ها، نتیجه بخش خواهد بود؛ این

مشکلی است که وهابی ها خودشان دارند و ائمه اطهار(ع) را همانند خودشان می بینند. وی درباره فلسفه توسل، گفت: ما انسان های عادی، غیر از خواسته های مادی و دنیایی که همواره پیش روی ما قرار دارد، همواره و در هر موقعیتی نمی توانیم از نظر روحی روی پای خود بایستیم، و به همین دلیل احساس ناتوانی و ضعف است که باید توسل کنیم؛ شاهد این ادعای ما نیز گذشته هر فرد است، چرا که در گذشته بارها و بارها زمین خورده ایم و آن هم در شرایطی بوده که از توسل به خدا و ائمه اطهار(ع) غافل شده ایم.

امام جمعه قم در بخش دیگری از سخنان خود، گفت: علاماتی را به خصوص ائمه (ع) ما ذکر کرده اند که هر کسی چه انسان های عادی و چه انسان هایی که در حال حکومت هستند باید خود را با آن ها تطبیق دهند که اگر این گونه شد آن ها شیعه واقعی هستند و اگر با آن ها تطبیقی نداشته باشند، تشیع آن ها ضعیف است.

وی افزود: یکی از علامات شیعه اهمیت بر نماز است، به گونه ای که وقتی صدای اذان شنیده می شود، هیچ کاری را بر نماز خواندن مقدم ندانیم.

استاد حوزه علمیه قم در پایان یادآور شد: اگر امروز مشاهده می کنیم که برخی از مساجد ما خلوت هستند به این دلیل است که تشیع جامعه ما ضعیف است و امیدواریم نماز و توجه به فرایض الهی بیش از پیش در جامعه پررنگ شود.

حجت الاسلام والمسلمین قرائتی:

نماز بیمار و زکات مرده است

نخستین گردهمایی مسئولین اقامه نماز دستگاههای اجرایی کشور با حضور حجت الاسلام محسن قرائتی و سید مرتضی بختیاری وزیر دادگستری در مرکز پژوهشی و آموزشی سازمان زندانها برگزار شد. حجت الاسلام والمسلمین قرائتی در این گردهمایی با اشاره به رابطه نماز و حقوق گفت: برای اینکه قوه قضائیه و وزارت دادگستری مردم را حق مدار کند نماز بسیار تاثیرگذار است.

وی به تشریح چند نمونه از رابطه نماز و حقوق پرداخت و گفت: ۲ هزار و ۷۰۰ آیه حقوقی از قرآن در آوریم که توسط میر محمد صادقی تبدیل به کتاب اسلام و حقوق شد.

وی تأکید کرد: نماز یک هدیه الهی است. متأسفانه ما در پوست نماز مانده ایم چه برسد به باطن آن.

رئیس ستاد اقامه نماز کشور با تأکید بر رابطه نماز با کم شدن جرایم به راهکارهایی در این زمینه اشاره کرد و گفت: نمازخوان اصلاً نمی تواند فاسد باشد درباره نماز خیلی جای کار است و الان کاری که می کنیم شاید یک درصد باشد. تولید نمازخوان و دعوت به نماز طرح نو می طلبد. متأسفانه برخی خودی ها هم مشکل دارد. گاهی خود مسئولین اقامه نماز ما هم متأسفانه تبدیل به کارمندهای معمم شده اند. حجت الاسلام قرائتی با اشاره به راهکارهای تعامل حوزه و وزارت دادگستری برای ارتباط دوستانه میان روحانیت و زندانیان گفت: برای ارتباط با زندانیها در تابستان که طلبه ها تعطیل هستند می توان از آنها استفاده کرد.

وی در پایان با انتقاد از عدم مشورت در زمینه نماز گفت: در حالی که بنده بیشترین تبلیغ را در کشور دارم اما هنوز هیچ سازمانی یک مشورت تلفنی از من نکرده است. ما که عمرمان تمام شد اما توقع داشتیم در این ۳۰ سال سازمانها و وزارتخانه های مختلف از ما مشورت بگیرند. متأسفانه نماز در کشور ما بیمار و زکات مرده است. آیا یک صدم بودجه ای که برای سریالهای یوسف و مختار و ... گذاشتیم برای نماز هم قرار داده ایم.

جای خالی نشریات حوزوی

یا نشریه ای که مربوط به حوزه یا مسائل دینی باشد، در هیچ کدام از آن کیوسک ها ارائه نمی شود حتی اگر بشود هم در میان این همه زردی، اساسا دیده نمی شود.

در این مرحله اساسا اهمیتی ندارد که ما چه آماری از رشد فعالیت مجلات و نشریات حوزوی ارائه می دهیم. مطمئنا نشریات تخصصی خوبی وجود دارد که البته صرفا به کار محققان، اندیشمندان و پژوهشگران می آیند اما چیزی که در صحن عمومی جامعه به آن نیاز است، هرگز این نیست.

آن جوانی که برای خریدن یک مجله ورزشی یا مجله سینمایی به کیوسک روزنامه فروشی می رود، هرگز با تیتراهای اسلامی، حوزوی یا دینی رویه رو نمی شود و اساسا هیچ رابطه چشمی هم برقرار نمی کند.

هر چقدر که کارهای پژوهشی در حوزه دین و مذهب و اسلام انجام شود، باز هم کافی نیست اما چیزی که جایش بیش از همه خالی حس می شود، نشریه یا مجله ای از سوی حوزویان است که بتواند با مخاطب عام جامعه ارتباط برقرار کند. نشریه یا مجله ای که بتواند در صحن عمومی جامعه مشترک داشته باشد و دست به دست بچرخد که مطمئنا از چرخیدن مجله ورزشی یا پرورش اندامی یا یک نشریه زرد، بیشتر می تواند به ارتقای فرهنگ و تمدن جامعه، کمک نماید. این شاید بیشتر بر عهده ما باشد که به جای پرداختن به مسائلی که اساسا ارتباطی با درس و بحث ما ندارد، کمی بر مسائل فرهنگی و ارتقای روابط در جامعه ای که از همه تربیونهایش، اسلام و دین و مذهب تبلیغ می شود، بپردازیم که ظاهرا در بطن واقعی اش، آرام آرام در حال محو شدن است.

سایت "روایت حدیث" با انتشار مطلبی از کمبود نشریات دینی در جامعه انتقاد کرده و نوشته است: به یکی از کیوسک های روزنامه فروشی مراجعه کنید. هر کدام را که دوست دارید، انتخاب کنید. یک نگاه بسیار ساده به روزنامه ها و مجلات داشته باشید، چه چیزی می بینید؟ نشریات زرد که پُر شده اند از شایعات ازدواج یک بازیگر زن با یک فوتبالیست درجه دوم. خیانت یک زن به شوهرش و فرار با یک دوست پسر جدید و... مجلات ورزشی را می بینید که بیشتر صفحاتشان به بررسی دستمزد سرمربی خوش تیپ تیم ملی اختصاص دارد و البته به ماجرای مشکوک یک آفساید هم پرداخته اند.

مجله های زندگی و راه سعادت و رمز موفقیت که ادعا دارند زندگی شما را به راحتی متحول می کنند هم که دیگر جای خودش را دارد. روزنامه های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و خیاطی و بهداشتی و... هم که به وفور دیده می شود و تازه هنوز به مجلات سینمایی و موسیقی و پرورش اندام هم نرسیده ایم که خودشان دنیای جالبی دارند. اگر تشنه هستند، می توانند آب معدنی هم بخرید و چنانچه هوس دود دارید، یک پاکت سیگار بخرید. اگر با دوستان هستید، آدامس و کلوچه و رانی هم موجود است اما حالا اینها چه ربطی به ما دارد؟ مسئله اصلی همینجاست. چیزی که ما در این کیوسک های روزنامه فروشی می بینیم، در حقیقت برآیند نیاز اجتماعی است که در آن زندگی می کنیم. حالا می توانیم حدس بزنیم که جای چه چیزی در آنجا خالی است؟

بله، شما هیچ خبری از نشریات و مجلات و روزنامه های دینی در آنجا نمی بینید. هیچ روزنامه

حجت الاسلام رهدار:

مداحان درباره مسائلی که دانش ندارند

حرف های غیر کارشناسی نزنند

زحمت بسیاری بکشند.

رهدار همچنین گفت: یک روحانی چون از طریق استدلال سخن می گوید بسیار باید تلاش کند تا بتواند مخاطبین بیشتری را همراه خود سازد، در حالی که یک مداح می تواند از طریق روزه خوانی و برانگیختن احساسات این کار را به راحتی انجام دهد. وی در پاسخ به این سوال که یک مداح تا چه اندازه می تواند به مسائل سیاسی ورود پیدا کند گفت: اگر یک مداح بخواهد از این رسانه عمومی که در اختیار دارد شعارهای اختصاصی دهد در دراز مدت باعث سلب اعتماد مردم از خود می شود.

حجت الاسلام رهدار ادامه داد: از سوی دیگر گاه دیده می شود که برخی مداحان از ادبیاتی سخیف استفاده می کنند که در این باره نیز باید بگویم در دین ما توهین به هیچ عنوان جایز نیست، فحش دادن به اشخاص به هیچ شکل قابل قبول نیست.

وی در ادامه سخنان خود افزود: ما می توانیم لعن کنیم اما اجازه فحش دادن نداریم، مثلاً می توانیم بگویم که این ره که تو می روی ره شیاطین است و ...؛ به همین دلیل بزرگان دین ما هیچ گاه با مخالف ترین مخالفانشان از دایره ادب خارج نشدند.

رهدار تأکید کرد: نکته دیگر این است که مداحان نباید از دایره تخصصی معلومات خود خارج شوند و در مسائلی وارد شوند که در آن دانشی ندارند و حرفهای غیر کارشناسی بزنند، یک مداح می تواند سیاسی حرف بزند اما در حوزه دانش و تخصص خود.

حجت الاسلام احمد رهدار در مورد نحوه گفتن مداحان و تاثیر آن بر جامعه گفت: گفتن های مذهبی یا ادبیات مداحی دارای تاثیرات گسترده ای بر جامعه است، ادبیات مداحی که از آن به عنوان ادبیات فولکلوریک هم یاد می شود به دلیل این که یک زبان تخصصی نیست در فضایی که نگاه عمومی یک نگاه ناظر است تولید می شود. رئیس موسسه مطالعات و تحقیقات اسلامی فتوح اندیشه قم در ادامه افزود: نکته دوم این است که ادبیات مداحی به دلیل این که ناظر به مسائل مذهبی است و مذهب مقوله ای ریشه دار است، به عنوان ادبیاتی ریشه دار و تاریخی شناخته می شود و این مسئله باعث می شود تا دارای تبار باشد به این معنا که چون دارای گذشته ای ریشه دار است پس حتما دارای آینده هم هست.

حجت الاسلام رهدار با بیان این مطلب که ادبیات مداحی از اسطوره هایی سخن می گویند که ریشه در اعماق تاریخی یک قوم و مرز و بوم دارد گفت: به همین دلیل این گفتن نیاز به اثبات خود ندارد و در واقع یک شعار پذیرفته شده است. وی در ادامه افزود: یکی دیگر از مواردی که باعث می شود این گفتن دارای تاثیر و نفوذ قوی میان مردم یک جامعه باشد این است که این ادبیات ناظر بر بعد احساسات مردمی است و احساسات در همه افراد زودتر از عقل مردم تحریک می شود، به همین دلیل مداحان می توانند افراد بیشتری را با خود همراه سازند بدون این که

به یاد حجت الاسلام والمسلمین محمد شریف مهدوی شاهرودی

فقیهی مردمی و مترجمی توانمند

درباره انسانی شریف و نجیب و دانشمند و بسیار فروتن، فقید سعید حاج شیخ محمد شریف مهدوی شاهرودی رحمه الله علیه نمی دانم در این چند روزی که از درگذشت اسف انگیز مرحوم حجت الاسلام حاج شیخ محمد شریف مهدوی شاهرودی گذشته است، کسی در مقام تأیید و یاد خیر آن مرحوم از اصالت و نجابت خانوادگی این مرد و ریشه دار بودن او در روحانیت، چیزی رقم زده است یا آنچه گفته و نوشته شده، فقط مقصود بر ذکر جمیل خود این مرحوم است، مانند آنچه دخترم فریده مهدوی دامغانی با نهایت صداقت و صمیمیتی که دارد، در مقام حقگزاری از او و خدماتش نوشته است. جد محترم و نامدار این مرحوم، حضرت آیت الله آقای حاج شیخ احمد شاهرودی (طاب الله ثراه) از فقها و متکلمان مشهور اوائل و اواسط قرن چهاردهم هجری است.

آن مرحوم از جمله فضایی شاگردان و اصحاب رضوان جایگاه حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا محمد کاظم خراسانی قدس سره است که حیثیت علمی و موقعیت سیاسی آن بزرگوار اظهر من الشمس است. قریب یکصد سال است که کتاب کفایه الاصول آن عالم کامل، متن درسی همه حوزه های علمیه شیعه در سرتاسر عالم تشیع است و شروح و حواشی و تعلیقات و توضیحاتی که از سوی دیگر دانشمندان قرن گذشته و قرن حاضر بر آن نگاشته شده است، شاید از بیست شرح و حاشیه افزون باشد. از شاگردان والا مقام آن بزرگوار، فقهای مشهور که همگی مقام مرجعیت عظمی را حائز شده اند، یعنی حضرات آقایان آمیرزا محمد حسین غروی نائینی و آقا سید ابوالحسن اصفهانی و حاج آقا حسین طباطبایی قمی و حاج آقا حسین طباطبایی بروجردی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین می باشند. مرحوم حاج شیخ احمد شاهرودی در خدمت مرحوم آقای آخوند خراسانی همان مقامی را که امروزه آن به ریاست دفتر اختصاصی تعبیر می شود، سالیان دراز به عهده داشت و علاوه بر احراز مقام والای فقاقت، در فن کلام اسلامی نیز بسیار مهارت داشتند. از جمله

تألیفات ایشان، یکی کتاب الحجه البالغه در رد مبتدعین و متتحلین عموماً، و مسلک جدید الولادة بانی گری و بهایی گری خصوصاً است که اولاً در نجف اشرف به چاپ رسید و سپس چاپهای دیگری هم شد. خداهش رحمت کناد!

فرزند آن فقید سعید که والد ماجد این عزیز تازه گذشته ای است که به مقتضای الاسماء تنزل من السماء به استحقاق و واقعیت نام "محمد شریف" بر او گذاشته شده، فقیه عالقدر و روحانی بسیار محبوب و محتشم، مرحوم مرور آیت الله آقای حاج شیخ عبدالله مهدوی شاهرودی رحمه الله علیه است که معظم له در شهر شاهرود، چه پیش از ارتحال مرحوم مغفور حضرت آیت الله آقای حاج شیخ آقا بزرگ اشرفی (ره) و چه پس از آنکه آن فقیه عالی مقام به رحمت الهی واصل شد، مرجعیت تامه داشتند و حل و عقد بسیاری از امور اجتماعی و رفاهی و بعضاً سیاسی شهر شاهرود به عهده ارشاد و هدایت و حمایت ایشان بود. گو اینکه در ایام اخیر حیات پر برکت خود، به جهاتی که ذکر آن ضروری نیست، در تهران رحل اقامت افکنده بودند. خداهش رحمت فرماید!

آن مرحوم به تمام معنی از "علماء راشدین"

شناخته می شد و محبوبیت فراوانی در میان اهل علم، چه در نجف اشرف - که معظم له از برجستگان تلامذد مرحومان نائینی و اصفهانی و کمپانی رحمهم الله بود - و چه در حوزه مشهد و شاهرود و تهران داشت، و به طوری که به عرض رساندم، این مرحوم عزیز نازنین تازه گذشته، سلاله و نتیجه چنین خاندان گرامی و والایی است. من بنده در فقدان این مصیبت چنانم که گویی برادر جوانی را از دست داده باشم. چندین بار در این چند ماهه آخر عمرش، چه در پاریس که بود و یا در مراجعتش به تهران و بازگشت مجددش به پاریس، برای انجام عمل جراحی، با آن مرحوم تلفنی صحبت داشتم و اینک در عزای او با خاندان بسیار محترم، خاصه همسر مکرمه او که دختر عمویش بود، یعنی دختر مرحوم فاضل ارجمند، آقای اسدالله غروی رحمه الله علیه است، شریکم. خداوند متعال رحمت و عنایت خود را بر آن شادروان افاضه فرماید. والذین جاءوا من بعدهم يقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين سبقونا بالايمان ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين آمنوا ربنا انك رؤوف رحيم. (سوره مبارکه حشر، آیه ۱۰)

کمبریج، فقیر، احمد مهدوی دامغانی

عضو هیات مدیره مجمع ناشران انقلاب اسلامی:

اولین فروشگاه بزرگ کتاب مجمع ناشران در سال ۹۰ ایجاد می شود

ظاهری کتب، به ناشران کمک کنیم و اولویت ها را نیز به آنان پیشنهاد دهیم. مدیر انتشارات کتاب ناب ایجاد پیوند میان فروشگاه های ناشران عضو جهت عرضه کتاب های دیگر اعضا را از برنامه های این مجمع برشمرد و گفت: قصد داریم در سال ۹۰ اولین فروشگاه بزرگ کتاب با چند ده هزار عنوان کتاب را در تهران راه اندازی کنیم تا جبرانی برای کاستی های نمایشگاه کتاب تهران باشد. وی با تأکید بر ناکافی بودن نمایشگاه ده روزه کتاب برای پاسخ به عطش مخاطبان افزود: اگر بتوانیم در طول سال فروشگاه های قابل توجهی داشته باشیم که به عرضه تازه های کتاب بپردازند، در ایام نمایشگاه با این ازدحام مواجه نخواهیم شد و علاقمندان کتاب به سهولت به کتاب ها دسترسی خواهند داشت.

وی بیان اینکه این مجمع با حضور ۲۰ ناشر شروع به کار کرد افزود: بنا نداریم که بر روی کمیت مانور دهیم بلکه هدف کیفیت است و دستیابی به آن برای ما اهمیت دارد و امیدواریم که تا پایان نمایشگاه کتاب به ۱۵۰ عضو موثر برسیم. عضو هیات مدیره مجمع ناشران انقلاب اسلامی گفت: هدف اصلی مجمع ناشران تحقق اهداف اصلی انقلاب اسلامی در حوزه کتاب است بنابراین خود را موظف می دانیم تا آنچه در چشم انداز ۲۰ ساله نظام برای حوزه کتاب پیش بینی شده است را از مسوولان مطالبه کنیم و کارهای زمین مانده را بر عهده بگیریم. وی افزود: با ایجاد این مجمع تلاش داریم نقاط قوت و ضعف ناشران خود را شناسایی کرده و از طریق ایجاد بانک های اطلاعاتی، کمبودها را برطرف کنیم و با برگزاری جلسات نقد آثار و حتی شکل

عضو هیات مدیره مجمع ناشران انقلاب اسلامی گفت: در سال جاری اولین فروشگاه بزرگ کتاب این مجمع با چند ده هزار اثر در تهران راه اندازی می شود تا جبرانی برای کاستی های نمایشگاه کتاب تهران باشد. حجت الاسلام سید محمد کاظم شمس افزود: تمام موضوعات مورد نیاز انقلاب اسلامی در حوزه کار مجمع ناشران انقلاب اسلامی است. وی ادامه داد: ما باید بر اساس نیاز جامعه کار کنیم و حتی اگر نیاز واقعی جامعه با ذائقه آن همسو نباشد لازم است با فرهنگ سازی، ذائقه های کاذب را اصلاح کنیم. شمس گفت: یکی از فعالیت های تعریف شده برای مجمع در زمان برگزاری نمایشگاه کتاب، معرفی مجمع و نیز برقراری ارتباط با ناشران است.

پایگاه خبری امام صدر نیوز آغاز به کار کرد

دولتی در داخل یا خارج ایران در سیاستگذاری رسانه ای و مالی وابسته نیست و تحلیل ها و دیدگاه های ارائه شده در امام صدر نیوز لزوماً دیدگاه خانواده ی محترم امام صدر نیست.

لیبیایی و شایعات را مشاهده کرد. از ویژگی های قابل ذکر این سایت، نقل و باز نشر اخبار مرتبط با تحولات اخیر لیبی و مسئله ربودن امام موسی صدر در لیبی همراه با تحلیل هایی مفید و قابل توجه است که می تواند در امر اطلاع رسانی صحیح در خور اعتنا باشد. در توضیحات درباره این سایت آمده است: امام صدر نیوز رسانه ای مستقل است که با هدف پر کردن خلأ اطلاع رسانی موجود در پی گیری پرونده ی امام موسی صدر از سوی گروهی از دوست داران امام موسی صدر به روز می شود. جوانانی که مشی و منش و اندیشه ی امام صدر و رویکرد دینی، اجتماعی و سیاسی او مبتنی بر کرامت انسان را پیش چشم خود دارند و در آرزوی بازگشت او و تحقق آرمان های انسانی او تلاش می کنند. در این توضیحات تأکید شده است: امام صدر نیوز به هیچ نهاد، سازمان یا مرکز دولتی یا غیر

پایگاه خبری امام صدر نیوز، نسخه آرمایشی سایت خود را برای پوشش اخبار مرتبط با امام موسی صدر و سرنوشت ایشان راه اندازی کرده است. پایگاه امام صدر نیوز که چندی است به همت جمعی از علاقه مندان به امام موسی صدر راه اندازی شده است، در تلاش است تا با پوشش اخبار مرتبط با امام موسی صدر و قضیه ربودن ایشان، سهمی در پر کردن خلأ اطلاع رسانی موجود در این زمینه داشته باشد. این پایگاه اینترنتی که به آدرس www.imamsadr-news.com در دسترس علاقه مندان است، شامل بخش های اخبار، پرونده پی گیری، کتابخانه، بانک صوتی و تصویری، اسناد، رصدخانه و پیوندها است. همچنین در این سایت می توان بخش های مقالات و تحلیلات، اخبار پی گیری در ایران، اخبار پی گیری در لبنان، اخبار معارضات

هشدار دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت (ع)

نسبت به رواج باییت

دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت (ع) نسبت به پیدایش باییت جدید در ایران اسلامی به منظور به انحراف کشاندن مکتب تشیع هشدار داد.

حجت الاسلام والمسلمین اختری، در مراسم بزرگداشت حجت الاسلام والمسلمین محمد شریف مهدوی شاهرودی، با هشدار نسبت به تلاش دشمن در به انحراف کشیدن مکتب حقه تشیع، اظهار داشت: امروز دشمن تلاش دارد از درون، تشیع را به انحراف بکشد، از این رو گذر از مرجعیت را مطرح می کند.

وی افزود: دشمن تلاش دارد با رواج این تفکر در جامعه این گونه در میان مردم و جوانان القا نماید، برای شناخت دین به ولی فقیه و مراجع نیاز نداریم و می توانیم دستورات خود را بگیریم که این همان تفکر باییت است که به شکل دیگری پرورانه می شود. دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت (ع) با تأکید بر هوشیاری مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید نسبت به این نقشه پلید، اظهار داشت: خوشبختانه رهبر معظم انقلاب و مراجع عظام هوشمندانه نسبت به این نقشه پلید دشمن آگاه هستند و در مقابل آن ایستاده اند. وی با اشاره به حرکت بیداری در بحرین و جنایات آل سعود و استکبار جهانی، با تأکید بر این که تمامی توطئه ها علیه مکتب تشیع است، اظهار داشت: امروز آل سعود و قبیحه نیروهای نظامی خود را به این کشور آورده است و جنایت های فراوانی را انجام می دهد؛ این در حالی است که تمامی مراکز بین المللی و حقوق بشری در جهان ساکت نشسته اند!

حجت الاسلام والمسلمین اختری با بیان این که دلیل این جنایت و سکوت جهانیان، ترس از رشد مکتب اهل بیت (ع) است، اظهار داشت: آل سعود و استکبار جهانی روح انقلاب اسلامی و روح امام خمینی را در حرکت مردم مسلمان و مظلوم بحرین مشاهده می کنند، بر این اساس تمام توان خود را علیه این بیداری به کار گرفته اند!

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ضرورت حضور فعال مبلغان شیعی در سراسر جهان، اظهار داشت: با توجه به تشنگی جهانیان به دین و آموزه های مکتب اهل بیت (ع)، شیعه نیازمند مبلغانی است که در سراسر دنیا حضور یافته و با زبان آنها آموزه های تشیع را ارائه نماید.

دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت (ع) با بیان این که جهان امروز دارای شرایط و نیازهای متفاوتی نسبت به گذشته است، تصریح کرد: با توجه به نیازی که در جامعه جهانی وجود دارد، محتوا و مطالبی که به کار گرفته می شود، ناکافی است؛ از این رو باید در این عرصه گام های بزرگی برداشت.

بعثت

نشریه مرکز بررسیهای اسلامی
دو هفته نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

سید هادی خسرو شاهی

سر دبیر:

سید محمود خسرو شاهی

دفتر مرکزی:

قم: خیابان شهدا (صفاییه) نیش ممتاز

تلفن: ۷۷۴۱۴۲۳

صندوق پستی: ۱۳۶

چاپ: مینایی

پست الکترونیکی:

Besatonline@gmail.com